Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши
№ 299 (13.255).
23 ДЕКАБРЬ 1965 йил
ПАЙШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ОММАВИЙ, ХАЛҚЧИЛ МАТБУОТ

ПРАВДА

Етти йиллик тугалланаётган ҳозирги кунларда, янги беш йилликнинг биринчи йили бўлган 1966 йилнинг бўсағасида матбуот, радио ва телевидение КПСС Марказий Комитети пленумларининг қарорларини жанговар, таъсирчан пропаганда қилишга, саноатда иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтириш, меҳнаткашлар фаровонлигини ошириш вазифалари билан боғлиқ бўлган масалаларни чуқур ёритишга ўзининг асосий эътиборини бермоқда. Матбуот КПСС XXIII съезди шарафига умумхалқ социалистик мусобақасини ривожлантиришга актив ёрдамлашмоқда.

Совет матбуоти ленинчи «Искра»нинг ва бошқа большевистик нашрларнинг шонли революцион традицияларини қабул қилиб олиб, ривожлантириб келмоқда. Газета ва журналларимиз мамлакатнинг ижтимоий ҳаётини, коммунистик қурилишнинг энг муҳим проблемаларини партиявий жўшқинлик, қизғин манфаатдорлик билан чуқур ва атрофлича ёритмоқдалар.

Халқимиз ўз матбуотини севади ва у билан фахрланади. Газета ва журналларнинг тиражлари йилдан-йилга тўхтовсиз кўпайиб бормоқда, матбуотнинг газетхон ва журналхонлар билан алоқаси ривожланиб ва кенгайиб бормоқда. Бу йил газеталарнинг жамики тиражи 1964 йилдагига нисбатан 10 миллион нусха кўпайди. Янги йил учун обуна тўплаш яқиндагина тугади. Обуна тўплаш якунлари газета ва журналларнинг тиражлари яна бир неча миллион нусха кўпайтирилишини кўрсатиб турибди.

Шундай бўлиши ҳам табиий. Совет матбуоти — янги типдаги матбуот — партиявийлик, ғоявийлик, оммавийлик, халқчилликнинг ленинча принциплари асосида ривожланмоқда. Коммунистик партия матбуотнинг таъсирини кучайтириш, газеталарнинг ташкилотчилик ролини ошириш, уларнинг газетхонлар билан алоқаларини мустаҳкамлаш ва кенгайтириш, эълон қилинаётган материалларнинг оператив ва таъсирчан материаллар бўлиши тўғрисида ҳамиша ғамхўрлик қилмоқда. Маълумки, В. И. Ленин, газетада фақат профессионал ёзувчиларгина муваффақиятли равишда қатнашуви мумкин, деган «жуда одат бўлиб қолган ва иш учун ғоят зарарли» англашилмовчиликка йўл қўймаслик кераклигини кўрсатиб ўтган эди. У, матбуот органида адабиётчи бўлмаган юзлаб ва минглаб ходимлар ҳамкорлик қилганларидагина у жонли ва ҳаётий орган бўлади, деб неча марталаб айтган эди.

Ҳозирги кунда ҳам биз илғор ишчилар ва колхозчиларни, мутахассисларни, партия ва совет ходимларини газеталар, журналларда, радио ва телевидениеда кенг равишда актив қатнаштириш тўғрисида гапираётирмиз. Ҳар бир матбуот органи чинакам халқ минбари бўлиши лозим.

Ҳозирги вақтда газеталар, журналларда, радио ва телевидениеда беш миллиондан кўпроқ жамоатчи мухбир қатнашмоқда. Илғор ишчилар, колхозчилар, мутахассислар, олимлар жуда муҳим ижтимоий вазифаларни бажаришни ихтиёрий равишда ўз зиммаларига олмоқдалар, газеталарни жонли, мароқли қилишга ёрдамлашмоқдалар.

Матбуотнинг оммавий ишида кейинги вақтларда фойдали тажриба орттирилди. Масалан, Первоуральск шаҳридаги Новотрубний заводнинг ва бошқа корхоналарнинг ишчи мухбирлари КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорларига жавобан, Урал корхоналарида асосий фондлардан фойдаланишни яхшилаш учун кураш бошлаб бердилар. Улар матбуот ёрдами билан резервларни очиб бермоқдалар, ишлаб чиқаришни яхшилашга, Пленум қўйган энг муҳим вазифаларни ҳал қилишга ёрдамлашмоқдалар.

«Рабочая газета» (Киев) авторлар активи билан, газетхонлар билан оммавий иш олиб бораётганлиги туфайли шу газета редакцияси ҳар йили ўн минглаб хат олиб турибди. Газета ўз газетхонлари билан алоқа боғлашнинг, уларни матбуотда актив қатнаштиришнинг хилма-хил таъсирчан форма ва методларини қўлланмоқда. КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленумидан кейин редакция Украина Компартияси Харьков шаҳар комитети билан бирга «Думалоқ стол» конференциясини ўтказиб, ишлаб чиқаришни бошқариш проблемаларини муҳокама қилди. Газета юзлаб ишчи мухбирларнинг иштироки билан бир неча оммавий рейд-текширишлар ўтказди. Измаиль целлюлоза комбинати ва Новостебниково калий комбинати қурилишларида газетанинг сайёр редакциялари ва ишчи мухбир постлари ишлаб турибди.

«Брянский рабочий», «Советская Кубань», «Курская правда» ва бошқа газеталарнинг редакциялари тез қуриб битказиладиган энг муҳим қурилишларда ишчи мухбир постлари ташкил қилдилар. «Московская правда» редакцияси ишчи мухбир постлари билан бирга метрополитеннинг Киров радиусини қурувчилар учун варақалар чиқармоқда, ер ости йўлининг янги трассасини қуриш суръатларини тезлаштиришда уларга ёрдамлашмоқда.

Жамоатчиликнинг матбуотда фаол иштирок этиши газеталарнинг, радио ва телевизион эшиттиришларнинг ғоявий савиясини оширади, уларнинг тематикасини бойитади, матбуотимизнинг турмуш билан алоқасини мустаҳкамлайди, коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этиш ишларига бераётган ёрдамини кучайтиради. Совет кишиларининг матбуотда чиқишлари — халқ контролининг таъсирчан формаларидан бири бўлиб, бюрократизмга, тўрачиликка ва турғунликка қарши курашга ёрдам беради.

Бироқ, баъзи газеталар саноат корхоналарининг, колхозлар ва совхозларнинг ишларини ҳали ҳам саёз, системасиз ёритмоқдалар, ишнинг кўзини биладиган хўжалик раҳбарларини, мутахассисларни матбуотда тузук қатнаштирмаётирлар. Партия турмуши, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, маданият ва турмуш темалари матбуот органларининг ҳаммасида ҳам ҳали лозим бўлган ўринни олгани йўқ. Айрим газеталар меҳнаткашларнинг хатларига унчалик эътибор бермай қўйдилар, бундай хатларни кам босиб чиқармоқдалар. Масалан, газетхонларнинг «Правда»га юборган хатларида «Казахстанская правда», «Алтайская правда» газеталарининг редакцияларида хатларга расмиятчилик билан қараш ҳоллари борлиги айтилмоқда.

Ҳар бир редакция ишчи ва қишлоқ мухбирлари активларига, ишлаб чиқариш, фан, маданият, ижтимоий турмушнинг ҳамма тармоқларидаги одамларнинг тажриба ва билимларига нақадар кенг таяниб иш олиб борса, мазкур камчиликлар шу қадар тез тугатилиши мумкин.

Матбуотимизнинг муваффақиятли ишлаши унга қилинаётган партиявий раҳбарликнинг даражасига боғлиқ. Кейинги вақтларда бир қанча областларда (Ульяновск, Кемерово ва бошқа областлар) партия ходимлари ва жамоатчи мухбирларнинг кенгашлари бўлиб ўтди. Шу кенгашларда КПССнинг бўлажак XXIII съездига тайёрланишда матбуот олдида турган вазифалар муҳокама қилинди. Маҳаллий партия ташкилотлари Москва ишчи мухбирларининг ташаббуси билан бошланган Бутуниттифоқ иқтисодий рейдини, матбуот бошлаб берган бошқа фойдали ишларни актив қувватламоқдалар, матбуотдаги чиқишларнинг таъсирчанлигини ошириш чораларини кўрмоқдалар. Шунга эришиш керакки, партия органлари матбуот ишини яхшилашга, редакцияларнинг омма билан алоқасини кенгайтиришга ҳамиша эътибор бериб турадиган бўлсинлар, матбуотдаги тўғри танқидий чиқишларни актив қувватлайдиган, танқидни бўғиш учун қилинадиган ҳар қандай уринишларнинг пайини қирқадиган бўлсинлар.

Матбуотимизнинг ғоявий ва ташкилий таъсир ўтказиш кучи ҳақиқатан жуда катта. Совет кишилари матбуотимизни ўз ҳаётий манфаатлари, ўйлари ва истакларининг ифодачиси деб биладилар. Улар жуда хилма-хил масалалар билан редакцияларга мурожаат қилиб, ижтимоий ва давлат ишларидан ўзларининг ғоят манфаатдор эканликларини кўрсатмоқдалар.

Совет кишиларининг юксак ижтимоий-сиёсий активлиги ва ишлаб чиқаришдаги жўшқин ғайрати КПСС XXIII съездига тайёргарлик кўрилаётган ҳозирги кунларда алоҳида куч билан намоён бўлмоқда. Бу эса матбуотимиз ишини янада такомиллаштириш учун қулай шарт-шароит яратиб беради, газета ва журналлар редакцияларининг зиммасига кўпгина вазифаларни юклайди. Меҳнаткашларнинг жуда кенг табақаларини ишлаб чиқаришни ўстириш, унинг самарадорлигини партия талаблари руҳида ошириш резервлари ва имкониятларини топиб, моҳирона фойдаланишга сафарбар қилаётган партия ташкилотларининг фаолиятини газеталар чуқур ва ёрқин ёритиб бериши лозим. Матбуот органлари замон вазифалари даражасида турмоқ учун авторлар активи билан, газетхонлар билан алоқаларни ҳамиша мустаҳкамлашлари ва кенгайтиришлари, коммунистик қурилиш программасини бажариш учун умумхалқ курашида уларнинг ижодий ташаббусини қувватлаб туришлари лозим.

(22 ДЕКАБРДАГИ БОШ МАҚОЛА).

Денов районидаги Генерал Собир Раҳимов номли колхоз пахтакорлари келгуси йил мўл ҳосилига пухта замин яратмоқдалар. Пахта ерлари сифатли шудгор қилинмоқда. Колхоз механизаторлари КПСС XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириб, шудгорлашни тезроқ тамомлаш учун курашмоқдалар.
А. Тўраев фотоси.

КРЕМЛДА СУҲБАТ

22 декабрда Кремлда совет раҳбарлари Финляндия Республикасининг президенти Урхо Калева Кекконен билан суҳбат қилдилар.

Суҳбатда совет томонидан Л. И. Брежнев А. Н. Косигин, Н. В. Подгорний, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, Совет Иттифоқининг Финляндиядаги элчиси А. Е. Ковалев ҳозир бўлдилар.

Суҳбатда президент билан бирга Финляндиянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Йорма Ванамо ҳам ҳозир бўлди.

Самимий, дўстона суҳбат давомида Совет—Финляндия муносабатларини янада кучайтириш ва кенгайтириш масалалари юзасидан, шунингдек халқаро сиёсат масалалари юзасидан очиқ кўнгиллилик билан фикрлашиб олинди. (ТАСС).

ТАСС АХБОРОТИ

«КОСМОС-101» ПАРВОЗДА

1965 йил 21 декабрда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-101» учирилди. Йўлдош ичига ТАСС 1962 йил 16 мартда эълон қилган программага мувофиқ космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Йўлдош қуйидаги параметрлар билан орбитага чиқарилди:

— Бошланғич айланиш даври — 92,4 минут;

— Ер сатҳидан максимал узоқлашуви (апогейида) — 550 километр;

— Ер сатҳидан минимал узоқлашуви (перигейида) — 260 километр;

— Орбитанинг оғиши — 49 градус.

Йўлдош ичида илмий аппаратлардан ташқари орбита элементларини аниқ ўлчайдиган радиосистема, приборлар ва илмий аппаратларнинг ишлаши ҳақидаги маълумотларни Ерга узатиб туриш учун мўлжалланган радиотелеметрик система бор.

Йўлдош ичига ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш—ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

СОВЕТ—ВЬЕТНАМ ҲУЖЖАТЛАРИ ИМЗОЛАНДИ

СССР ва Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматлари ўртасида Вьетнам Демократик Республикасига қўшимча техника ёрдами кўрсатиш тўғрисида, СССР ҳукуматининг 1966 йилда Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматига қўшимча равишда бепул иқтисодий ёрдам бериши ҳақида ва 1965 йилдаги клиринг ҳисоби сальдосини қоплаш учун СССР ҳукуматининг Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматига кредит бериши тўғрисида тузилган битимлар 21 декабрда Кремлда имзоланди.

СССР билан Вьетнам Демократик Республикаси ўртасида 1966 йилда товар етказиб бериш тўғрисидаги битим, 1965 йилдаги нархларни Совет — Вьетнам савдосида 1966 йилда сақлаб қолиш тўғрисида, Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматига илгари берилган кредитлар юзасидан тўлов муддатларини 1966 йилда кечиктириш тўғрисида айирбошланган хатлар ҳам имзоланди.

(ТАСС).

Илғор тажриба минбари

ЯХШИ ЯКУНЛАР

Сарҳисоб қиляпмиз. 1965 хўжалик йилининг якуни ҳар йилдагидан ҳам қувончли бўляпти. 1350 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан ўтган йилдагига нисбатан 4 центнердан ортиқ ҳосил олибмиз. 18 та пахтачилик бригадасининг ҳаммаси планини ошириб адо этди. Ҳайит Ҳайдаров, Эргаш Бозоров, Шерали Алимардонов, Холбой Дўстёров ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг пахтакорлари катта майдоннинг ҳар гектаридан 24-26 центнердан хирмон кўтардилар. Улар ҳосилдорликни бир йилда гектар бошига 6.8 центнердан оширдилар.

Етти йилликнинг охирги йилида юз берган сув танқислигини ва бошқа табиий қийинчиликларни енгиш учун қаттиқроқ ишлашга тўғри келди. Аммо меҳнат зое кетмади. Пахта мўлжалдагидан ортиқ ва бултургига нисбатан анча арзон етиштирилди. Бунинг эвазига катта манфаат кўрдик. «Оқ олтин» етиштиришга қилинган сарф-харажатлар чиқариб ташланса, колхозимизга қоладиган соф фойда 300 минг сўмни ташкил этади. Умумий даромадимиз бир миллион уч юз олтмиш тўққиз минг сўмга етди. Қарийб бир миллион сўми пахтачиликдан олинди.

Бизнинг тупроқ шароитимиз бошқа пахтакор колхоз ва совхозларнинг ерларидан бутунлай ўзгача. Аввало далаларимиз шартли суғориладиган ерлардир. Ғузор дарёсида сув бўлган йиллардагина ғўзаларимизни ўсиш даврида кўпи билан икки марта суғоришга улгурамиз. Баъзи йиллари экинимиз бир сув билан қолади. Сув танқис бўлган кезларда дарёдан узоқроқ далалардаги ғўзаларимиз мутлақо суғорилмайди. Бунинг устига ерларимиз қумлоқ. Бундай тупроқ сувни кўп шимади. Бугун суғорилган далалардаги тупроқ юзаси эртасигаёқ оппоқ оқариб, яна сув талаб қилиб тураверади. Сув эса етишмайди. Бу йил дарё суви эртароқ қуриб қолганлиги сабабли сув ҳаддан ташқари танқис бўлди. Нима қилиш керак?

Мутахассислар ва тажрибали пахтакорлар билан маслаҳатлашиб бунинг ҳам иложини топдик. Районимиз шароитида сизот сувлардан фойдаланилмас эди, чунки ер ости сувлари анча чуқур жойлашган. Шунга қарамай, уч жойда чуқур қудуқ кавлатиб, унга «Андижанец» насослари ўрнатдик. Натижа ёмон бўлмади. Қудуқлардан ҳар секундига 400-500 литр сув чиқариб турилди. Бу сув билан шу атрофдаги ғўзалар суғорилди.

Шундай қилиб, бу йил ғўзаларимиз ўртача бир ярим марта сув ичди. Суғоришдан кейин тупроқнинг бети вақтида юмшатилиб турилди. Ғўза қатор ораларининг ҳимоя зонаси мумкин қадар торроқ олиб ишланди. Бу билан намнинг тез кўтарилишига йўл қўйилмади. Бу — пахтадан мўл ҳосил етиштиришимизда катта аҳамиятга эга бўлди.

Икки-уч йилдан буён биз яна бир нарсани тажриба қилиб келмоқдамиз.

Маълумки, районимизнинг иқлим шароити иссиқ. Бизда баҳор жуда барвақт бошланади. Олимларимиз томонидан кўп йиллар мобайнида тўпланган маълумотларга қараганда, бизда тупроқдаги ҳарорат март ойидаёқ 12-14 даражага етади. Биз бундан фойдаланиб, чигитни мартда экиб олмоқдамиз. Бу бизга июлда, яъни Ғузор дарёсида сув қурий бошлаганга қадар ҳар туп ғўзада олти-саккизтадан тўқ кўсак ҳосил қилиш имконини бермоқда. Бошқа пахтакор хўжаликларда ҳосилга-ҳосил қўшиш учун кураш қизғин бораётган, ғўзанинг сувга бўлган талаби ниҳоят даражада ошган бир пайтда — августда биз теримга тушамиз. Шу йўл билан ҳам сув танқислигини анча енгмоқдамиз. Бу тажрибамиз бу йил айниқса қўл келди. Йиғим-теримга августда, ҳаммадан олдин киришиб, пахта тайёрлаш йиллик планини республикада биринчилар қаторида бажардик. Ана шу тажрибамизни келгуси йилда янада кенгайтирамиз.

Азамат деҳқонларимиз қумлоқнинг сув шимиш қобилиятини кескин камайтириш чораларини ҳам кўраётирлар. Бу — ерга кўпроқ гўнг ва қўй қийи солишдир. Бу ўғитлар ерга чуқурроқ солинса ва тупроққа яхшилаб аралаштирилса қумлоқда ҳосил бўладиган сон-саноқсиз найчалар беркилади. Оқибат-натижада қумлоқ сувни жуда кам шимади, тупроқдаги нам оз миқдорда бурланади. Бундан ташқари қўй қийи ва гўнгда азот, фосфор, марганец каби фойдали моддалар етарли бўлганлиги учун бу ўғитлар солинган далаларда тупроқнинг структураси яхшиланади, унумдорлиги ошади. Шунга кўра, биз ҳайдаш, шудгорни юмшатиш ва чигит экиш олдидан тупроқни ўғитлаймиз, ғўзанинг ўсиш даврида кўпроқ чиритилган гўнг ва майдаланган қўй қийидан фойдаланамиз. Қий ва гўнг ҳар гектар ерга йил давомида 10-12 тоннадан солинади.

Хўжалигимизда янги ҳосил тараддуди ҳар тарафлама кучайтириб юборилди. Шу кунларда барча пахтакорларимизнинг диққат-эътибори қишки тадбирларни юксак агротехника қоидалари асосида ўтказишга, дала ишларини 1966 йилда ҳар гектар ердан камида 25 центнердан ҳосил етиштириш юзасидан олинган мажбуриятга яраша ташкил этишга қаратилмоқда. Шудгорлаш тугалланди. Ҳайдаш олдидан ҳар гектар ер ҳисобига 4-5 тоннадан гўнг 300-350 килограмм суперфосфатга аралаштириб солинди. Эрта баҳорда ҳар гектар ерга 5-6 тоннадан солишга етадиган ўғит жамғариб қўйилди. Бу ишда 15 автомашина ва бир неча тележка қатнашмоқда.

Дала ишларидан бўшаган тракторлар ва қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилишга киришилди. Тракторларнинг мураккаб ремонти «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг устахонасида ўтказиляпти. Жорий ремонтни ўзимизнинг механизаторларимиз қиляпти. Шўр ерларни ювиш ва яхоб беришга тайёргарлик кўрилмоқда. Экин майдонлари яхшилаб текисланяпти, марзалар, ўқариқлар, бекорчи суғориш шохобчалари текисланиб, карталар кенгайтириляпти, ерга ер қўшиляпти.

Келгуси йилда ерости сувларидан кўпроқ фойдаланишни мўлжаллаб турибмиз. Шу мақсадда баҳорда яна саккизта қудуқ кавлатиб, қудуқларни ўн биттага етказамиз. Бу бизга 300 гектар ердаги ғўзани қондириб суғориш, оқар сувдан узоқроқ участкалардаги ғўзани суғоришда фойдаланиш, шу тариқа экиннинг сувга бўлган талабини кўпроқ қондириш имкониятини беради.

Қиш деҳқонлар учун бекорчилик эмаслигини колхозчиларимиз жуда яхши биладилар. Шунинг учун ҳам улар тиниб-тинчимаяптилар. Юклатилган вазифани қойил қилмагунча кўнгиллари таскин топмайди. Дала ишлари юзасидан қиш учун тузилган кунлик график ҳамма соҳада тўла ва ортиғи билан адо этиляпти.

Аммо мўл ҳосилга тайёргарлик ишлари ҳали поёнига етгани йўқ. Улкан вазифалар олдимизда турибди. Колхозимиз партия ташкилоти ва правлениеси пахтакорларнинг ватанпарварлик ташаббусини кенгайтириб, бу вазифаларнинг тўла-тўкис бажарилишини таъминлайдилар, экиш олди ишларининг оби-тобида ва юқори сифатли адо этилиши учун ҳамма чораларни кўрадилар.

А. ТУРСУНОВ,
Қашқадарё область, Ғузор районидаги Ленин номли колхоз раиси.

ОЛТИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Олтинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг еттинчи сессияси 24 декабрь эрталаб соат 10 да Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида очилади. Депутатлар 23 декабрь эрталаб соат 10 дан бошлаб Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми биносида, 24 декабрда эса соат 9 дан Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида рўйхатга олинадилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети оқсоқоллар Кенгашининг мажлиси 24 декабрь соат 9 дан 30 минут ўтганда Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида очилади.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

● МУКАЧЕВО. (Закарпатье области). «Мир» энергосистемасининг Мукачево яқинидаги энг йирик подстанциясида яқинда — 60 минг киловатт қувватли учинчи трансформатор ишга туширилди. Айни бир вақтда Совет Иттифоқи — Чехословакия - Румыния участкасида электр линиясини синаб кўриш тугалланди. Эндиликда Прагадаги халқаро диспетчерлик пункти зарур бўлиб қолган тақдирда электр энергиясини ўзаро иқтисодий ёрдам кенгаши аъзолари бўлган барча мамлакатлар ўртасида тақсимлаши мумкин.

● ХАБАРОВСК. «Хинганолово» комбинатида қалайи рудаларининг таннархи қарийб 10 баравар камайтирилди. Бунга рудаларга ялпи портлатиш йўли билан ишлов бериш янги технологиясини амалга ошириш натижасида эришилди. Корхона рудаларнинг икки йилга етадиган запасига эга бўлди ва 234 минг сўмга яқин маблағини тежаб қолади.

● АШХОБОД. Тажан воҳасининг Қорақум канали суви етиб келган марказий қисмида Ўрта Осиёда энг йирик бинокорлик материаллари комбинати барпо этила бошланди. Корхона йилига 500 минг кубометр маҳсулот берадиган бўлади. Комбинатда йиғма темир-бетон ва товар бетондан ташқари йирик панелларнинг силикальцитдан тайёрланган янги тури ишлаб чиқарилади.

● ОДЕССА. Дунай бўйидаги Орловка қишлоғининг аҳолиси янги йил арафасида янги маданият саройини олди. Бу йил қурилган 29 та қишлоқ клублари ва маданият уйларида янги йил арчаларининг чироқлари биринчи марта ёқилади. Бир қанча колхозларнинг совет ҳокимиятининг 50 йиллиги шарафига ҳар бир қишлоқда клуб қурилсин, деган ташаббуси областда кенг қўллаб-қувватланди. Ҳозирнинг ўзидаёқ 116 та клуб қурилмоқда. (ТАСС).

КОРХОНА НАВБАҲОРИ

Техника тараққиёти учун курашда

1961 йили Қўқондаги «Большевик» механика заводи янги бинога кўчадиган бўлиб қолди. Янги корпусга кўчиб кирган корхона коллективининг баҳри-дили очилиб кетди. Иш унуми ошди. Корхонани кенгайтириш, маҳсулотнинг янги турларини ишлаб чиқариш учун катта имкониятлар туғилди. Завод раҳбарлари олдида эски бинони нима қилсак экан деган муаммо турарди. Биноларни бузиб юборишмоқчи ҳам бўлишди. Лекин ҳар қалай, бу увол бўлмасмикин деювчилар ҳам топилди. Булар Қўқонда янги корхона — электр машинасозлиги заводини бунёд этишга аҳд қилган кишилар эди. Электр машинасозлигининг ишқибозлари бўлган бу серғайрат ва билимдон кишилар Ленинграддаги электр пайванд ускуналари Бутуниттифоқ институти билан ижодий ҳамкорликда иш бошлаб юбордилар. «Большевик» заводининг эски биноларида қурувчилар сурункасига икки йил ишлашди. Цехлар қайта тикланди ва реконструкция қилинди.

Завод цехларини қайта тиклаш учун маблағ керак эди. Лекин халқ хўжалиги кенгаши қурилишга пул ажратмаган, фақат ускуна сотиб олишгагина пул берилган эди. Хўш, нима қилиш керак? Корхона раҳбарлари банкдан ссуда олиб реконструкцияни давом эттиришди. Янги корхона коллективининг ғайрати билан механика, пресслаш, йиғув ҳамда гальваника цехлари реконструкцияси қўлдан чиқарилди. Эксперементаль цех, қозон цехи учун янги бинолар қурилди. Иссиқлик тармоқлари ва электр линиялари ўтказилди.

Шундай қилиб, янги корхонанинг — Қўқон электр машинасозлиги заводининг навбаҳори бошланди. Заводнинг азамат коллективи партия ташкилоти ҳамда завод дирекцияси (директори ўрток Я. Аббосов, бош инженери М. Йўлдошев) раҳбарлигида электр пайвандлаш ускуналари ишлаб чиқариш бўйича ихтисослаштира бошлади. 1964 йилда балласт реостатлари кўплаб тайёрланди. Шундан кейин «МСХС-5» маркали пайвандлаш машиналари ишлаб чиқариш қисқа муддат ичида ўзлаштирилди. Бу машина Англия, Ғарбий Германия, Франция ва Япония каби мамлакатларга экспорт қилинмоқда. Ўзбекистон саноати маркасининг шуҳратини оширмоқда. Кези келганда шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, меҳнат унумдорлигини оширишга, маҳсулот сифатини яхшилашга ва энг муҳими, рангли металларни тежашга имкон берадиган пайвандлаш машиналарини республикамизнинг электр машинасозлиги корхоналарида кенгроқ қўллаш ҳақида ўйлаб кўрилса арзийди.

Қўқон электр машинасозлиги заводи коллективининг ажойиб бир фазилати Тошкент электротехника заводи коллективи билан ҳамкорликда намоён бўлди. Тошкент электротехника заводи зарур бир буюртмани бажараётган эди. Буюртмани муддатида бажармоқ учун кўплаб бронза қуйилма — пакет включателларининг корпуслари зарур бўлиб қолди. Агар шу включателлар вақтида етказиб берилмаса, Тошкентдаги завод аҳлининг буюртмачи олдида юзи шувут бўлиб қоларди. Тошкент электротехника заводининг раҳбарлари ёрдам сўраб Қўқондаги ҳамкасбларига мурожаат қилдилар. Қўқонликлар тошкентликлар илтимосини қондирдилар. Қуюв участкасининг ишчилари кўп ўтмай включателлар тайёрлашни ўзлаштирдилар. Тошкент электротехника заводи коллективи буюртмани ўринлатиб бажарди. Буюртмачи олдида юзи ёруғ бўлди. Буни корхоналар ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликнинг яхши тимсоли десак арзийди.

Янги корхона экономикаси ҳақида икки оғиз гапириб ўтмоқчимиз. Бу йил завод аҳли 1962 йилдагига нисбатан икки баравар кўп ялпи маҳсулот тайёрлади. Агар 1964 йилда 1 сўмлик асосий фондлардан 1 сўму 64 тийин даромад кўрилган бўлса, бу йил 2 сўму 84 тийин, 1966 йилда 4 сўму 65 тийин даромад кўрилади. Ўтган йили завод 44 минг сўм фойда кўрган эди, бу йил эса 70 минг сўм фойда кўриш планлаштирилган. Машинасозлар 110 минг сўм фойда кўришни мўлжаллашяпти.

Қўқон электр машинасозлиги заводи улғаймоқда. У яқин йиллар ичида Совет Иттифоқидаги пайвандлаш машиналари ишлаб чиқарадиган йирик корхонага айланади. Заводнинг навбаҳори бошланди, унинг кузи бўлмайди. У ўз бағрида ишлаётган ишчилар, мутахассислар, ғайрат-шижоати ва таланти билан абадий ёш, абадий баркамол бўлиб қолади.

Ш. ХЎЖАЕВ,
инженер.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ҚАНОТ

Навқирон шаҳар — Бекобод саноатчилари етти йилликни муваффақиятли якунламоқдалар. Саноат ишлаб чиқариши бўйича етти йиллик топшириғи октябрь ойидаёқ бажарилди.

Янги беш йилликнинг дастлабки йили — 1966 йилга шаҳар саноатчилари дадил қадамлар билан кириб келмоқдалар. Келаси йилда саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, алоқа ташкилотларининг коллективлари зиммасида катта вазифалар турибди. Бу вазифаларни муваффақиятли бажаришимизга шак-шубҳа йўқ. Чунки КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорлари саноат ишлаб чиқаришини ёрқин истиқболга олиб борадиган кенг йўлни белгилаб берди. Бу эса саноатчиларимизнинг куч ғайратига қанот бахш этди.

Бекобод корхоналари партия ташкилотлари ҳозирнинг ўзидаёқ Пленум қарорларини амалга ошириш борасида астойдил ишга киришдилар. Саноатга раҳбарликнинг тармоқ принципига ўтилаётганлиги, ишлаб чиқаришни ривожлантиришда иқтисодий омиллардан фойдаланишга кенг имкониятлар яратилганлиги бошланғич партия ташкилотларининг, шаҳар партия комитетининг етакчилик ролини ҳамда масъулиятини янада ошириб юборди. Улар ишлаб чиқаришнинг ҳар бир участкаси учун, ҳар бир ишчи учун жавоб берадиган бўлиб қолдилар. Ҳозирги кунларда шаҳар партия ташкилотлари ҳаётида яққол кўзга ташланадиган асосий нарса нимадан иборат? Даставвал, шуни айтиш кераккн, партия ташкилотлари ҳар бир ишчи, мутахассис, хўжалик раҳбарининг топширилган иш учун масъулиятини оширмоқдалар, уларнинг ишлаб чиқаришни такомиллаштиришдан, барча резервлардан оқилона фойдаланишдан манфаатдорлигини таъминламоқдалар. Шунингдек, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини тубдан яхшилаш, коллектив меҳнатининг самарали бўлишига ҳам эътибор кучайтирилмоқда.

Келаси йили ҳамма корхоналарни янги система бўйича ишлашга тўла-тўкис ўтказиш имконияти бўлмасада, ҳозирнинг ўзидаёқ ишлаб чиқариш резервларидан максимал фойдаланиш, янги қувватларни ишга тушириш, маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан ташкилотчилик ишларини юқори савияга кўтариш актуал аҳамиятга эга бўляпти. Айниқса кадрларни тўғри танлаш, жой-жойига қўйиш ҳамда уларни тарбиялаш, иқтисодий билимларини ошириш, меҳнаткашларни тарбиялашда партия ташкилотларининг роли ошади. Жонажон партиямизнинг XXIII съездига тайёргарлик қизитиб юборилган ҳозирги пайтда шаҳар партия комитети бошланғич партия ташкилотларининг ижобий иш тажрибаларини умумлаштириш, шаҳар партия комитети аппарати фаолиятини такомиллаштиришга ҳар томонлама интилмоқда. Биз асосий эътиборни бошланғич партия ташкилотларига, уларнинг роли ҳамда жанговарлик қобилиятини оширишга, коммунистларнинг ижодий активлиги ва масъулиятини кучайтиришга қаратмоқдамиз.

В. И. Ленин номли металлургия заводи партия ташкилоти (секретари ўртоқ Э. Валиев) ҳисобида 550 дан ортиқ коммунист бор. Цехларда 12 бошланғич партия ташкилоти, 46 партия группаси кишилар орасида кун сайин иш олиб бормоқда. Корхона партия ташкилоти кўпгина яхши ташаббусларни бошлаб берди. КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми кўрсатмалари асосида завод коллективининг вазифаларига бағишланган партия йиғилишига корхонанинг ҳамма коммунистлари, цех бошлиқлари, мутахассислари, халқ контролёрлари тўпланишди. Партия йиғилиши мавжуд резервлардан оқилона фойдаланиш, илғор смена, бригадаларнинг тажрибасини оммалаштириш, бракка қарши курашиш, ускуналарнинг бекор туришига барҳам бериш юзасидан конкрет тадбирлар белгилади. Бунда корхонанинг оддий коммунистлари, ишчиларнинг фикр-мулоҳазаларига алоҳида эътибор берилди. Коммунистлар йиғилишининг қарори ҳозир оғишмай амалга оширилаётганлиги туфайли заводнинг ишлаб чиқариш фаолиятида анчагина ижобий ўзгаришлар юз берди. Маҳсулот сифати аввалгидан ҳам яхшиланиб боряпти, айрим коллективлар бошлаган ижобий ташаббуслар бошқа цех, смена ва бригадаларда ҳам қўллаб-қувватланяпти. Чунончи, коммунист Исмоилжон Мадаминов бошчилик қилаётган прокат цехи коллективининг ишлари ибратлидир. Коммунистик меҳнат коллективи номига сазовор бўлган бу бригада аъзолари ҳар бир ишчи камида икки-уч касбни ўрганиши ҳақидаги ташаббусни бошлаб бердилар. Бригада аъзоларидан Тожибоев, Мурзинов, Очилов ва бошқа кўплаб ўртоқлар прокат ишлаб чиқаришининг кўп соҳаларини яхши билишади. Шунинг учун ҳам бригадада у ёки бу киши бирор сабабга кўра бўлмай қолса, унинг ўрнини бошқаси бемалол эгаллайди. Қувончлиси шуки, бригададагиларнинг кўпчилиги ишчи ёшлар мактабида, индустриал техникумининг кечки бўлимида ўқишади. Мазкур коллектив 1965 йил топшириғини аллақачон бажариб қўйган. Ҳозиргача бригадада пландан ташқари 207 тонна маҳсулот ишлаб чиқариб, анчагина хом ашёни тежаб қолди.

Заводда тўхтовсиз пўлат қуювчи установкалар бор. Бу установкалар ишида айрим камчиликлар мавжуд. Бироқ, ёш инженер Вотинов бошчилик қилаётган бригада ўз участкасида бу камчиликларни бартараф қила олди. Бизнинг фикримизча, корхона партия ташкилоти Вотинов бригадаси тажрибасини бошқа коллективларга ҳам ёйиши керак.

Корхонада ишлаб чиқариш самарасини яхшилаш бўйича бошқача усуллар ҳам қўлланиляпти. Масалан, пўлатни тез эритиш усули бу ерда тобора кенг жорий қилинмоқда. Айниқса бу соҳада мартен цехи коммунистлари активлик кўрсатишмоқда.

Энди цемент комбинати коллективи ҳақида гапириб ўтмоқчиман. Бу ерда сўнгги йилларда цемент ва бошқа қурилиш материаллари ишлаб чиқариш миқдори анча ортди. Цементнинг янги хилларини тайёрлаш технологияси жорий этилди. 1959 йилдан бошлаб бу корхона шаҳардаги бошқа корхоналарга нисбатан энг кўп фойда берадиган бўлиб қолди. Бунда шубҳасиз комбинат коллективининг, партия ташкилотининг роли каттадир. Айниқса комбинатнинг бош экономисти ўртоқ О. Рамфель бошчилигида ишлаб чиқариш процесслари иқтисодий жиҳатдан пухта анализ қилиб боряпти. Иқтисодий анализ бюроси ишчилар, инженер-техник ходимларнинг таклиф ва мулоҳазаларини жорий қилиш учун курашади. Кези келганда шуни қайд қилиб ўтиш керакки, комбинат партия ташкилоти инженер-техник ходимларнинг ўқишига алоҳида эътибор беряпти. Чунончи, корхонада доимий амал қилувчи иқтисодий семинарлар ишлаб турибди. Кўпгина ташаббусларни коммунистлар бошлаб беришган. Айниқса Каримқулов, Иванов, Дудников, Олимов, Халилов, Топ каби коммунистлар социалистик мусобақада етакчилик қилмоқдалар, коллективларга бош бўлиб, кишиларни зўр ғайрат кўрсатиб ишлашга сафарбар қилмоқдалар.

Лекин комбинатда камчиликлар ҳам йўқ эмас. Даставвал, бу ўринда печлар, ускуналарнинг баъзан бекор туриб қолишини таъкидлаб ўтмоқчиман. Бу эса ишлаб чиқариш самарасини камайтиради. Шаҳар партия комитети ана шундай нуқсонларни чуқур таҳлил қилиб, комбинат маъмурияти ва партия ташкилотига кадрларни танлаш, уларни жой-жойига тўғри қўйиш юзасидан ёрдам берди. Чунончи шаҳар партия комитети корхонага коммунист Д. Ладиженскийни бош механиклик вазифасига тавсия қилди. Натижада комбинатда ускуналарнинг бекор туриб қолиши анча камайди. Илгари шаҳар партия комитетида бўлим бошлиғи бўлиб ишлаган ўртоқ Ю. Пустовни комбинат партия ташкилоти секретарлигига тавсия қилган эдик. Комбинат коммунистлари уни бажонидил ўзларига секретарь қилиб сайлашди. Янги секретарь комбинатда партиявий-ташкилий ишларни жонлантириб юборди, коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги етакчилик ролини оширди. Шунингдек, кадрларнинг ўқиши яхши йўлга қўйилди.

Темир-бетон заводи ишчилари, партия ташкилоти ҳақида ҳам кўп яхши гапларни айтиш мумкин. Завод коллективи, инженер-техник ходимлари маҳсулотнинг янги-янги турларини ишлаб чиқармоқдалар. Завод ноябрь ойидаёқ йиллик планни бажариб қўйди. Бироқ, афсуски, ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг бир қисми ҳануз реализация қилингани йўқ. Чунки унинг сифати талабга жавоб бермайди. Шунинг учун ҳам завод партия ташкилоти маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқмоқда. Чунончи, янги йилдан бошлаб бу ерда маҳсулот ишлаб чиқаришнинг янгича усулига ўтилади. Бу эса бракка чек қўяди.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорида кўрсатиб ўтилганидек, ишлаб чиқаришни такомиллаштиришда кадрларнинг иқтисодий билими ҳал қилувчи роль ўйнайди. Шу сабабдан ҳам биз корхоналар раҳбар кадрлари, инженер-техник ходимларининг иқтисодий ўқувини яхшилашга алоҳида эътибор беряпмиз.

Бекобод коммунистлари социалистик саноатимизни ривожлантиришга кўп ҳисса қўшмоқдалар, бундан кейин ҳам янада кўпроқ ҳисса қўшадилар. Чунки КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми бунинг учун ҳамма имкониятларни яратиб берди. Шак-шубҳасизки, шаҳар партия ташкилотлари, ҳамма коммунистлар жонажон партиямиз XXIII съездини меҳнатда янги-янги ютуқларни қўлга киритган ҳолда кутиб оладилар.

И. ҲУСНИДДИНОВ,
Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари.

ҚИШЛОҚДАН ХАТ

ҚУРИЛИШЛАРГА БИР НАЗАР...

Қишлоқда яшаб, шу ерда ишламоқдаман. Қишлоқ қурилиши бўйича мутахассис бўлганлигим учун бўлса керак, бинокорлик ишларининг шу кеча-кундуздаги аҳволига чуқурроқ назар солишга интиламан. Қадами қутлуғ қурувчиларимиз астойдил меҳнат қилиб, кўпгина янги уй-жой, маданий-маиший биноларни тезкорлик билан тикламоқдалар.

Районимиз қишлоқларини айланганимда ҳузур қиламан. Кейинги етти йил ичида айниқса кўпгина қурилиш объектлари қад кўтарди. «Маданият», «Коммунист», «Қизил Ўзбекистон», «Правда», Ленин номли ва Карл Маркс номли колхозларнинг қиёфаси тубдан ўзгариб кетди.

Колхоз қишлоқларидаги қурилиш-монтаж ишларининг ярмидан кўпроғини колхозлараро қурилиш ташкилоти пудратга олиб бажармоқда. Бу ташкилот 1959 йилда деярли 60 минг сўмлик қурилиш ишларини бажарган бўлса, кейинги йилларда колхозлар билан ҳамкорликни мустаҳкамлади. Ана шу йўл билан йилига 650-700 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришга муваффақ бўлаётир. Мана, йилга якун ясалмоқда. Ўн бир ойда 600 минг сўмликдан ортиқ иш бажарилди. Йил охиригача камида 35 объект фойдаланишга топширилади.

Бу ташкилот ишини янада яхшилаш мумкин. Лекин кўтарма кранлар, бульдозер, экскаватор, самосвал машиналар етишмаяпти. Зарур қурилиш материалларини, чунончи ғишт, оҳак, ганч, темир-бетон деталлар ва бошқа материаллар ташкилот базасида тайёрланмаётганлиги кўпгина қийинчиликлар туғдирмоқда. Шунинг оқибатида қурилиш ташкилоти йил бошида планда кўрсатилган объектларни тўла равишда пудратга ололмаётир. Район колхоз ва совхозларидаги бир қатор қурилиш ишларини пудратга оладиган бошқа ташкилотлар ҳам йўқ. Бу эса ўз навбатида ўнлаб зарур объектлар қурилишининг чўзилиб кетишига сабаб бўлаётир. Хусусан, «Маданият», «Октябрь», «Қизил ту», Киров номли колхозлардаги водопровод линиялари қурилиши шу тариқа йилдан-йилга кечикиб кетмоқда.

Планлаштирилган объектларнинг ўз вақтида қурилмаслигига асосий сабаблардан яна бири лойиҳаларнинг зарур муддатларда етказиб берилмаётганлигидир. Лойиҳалаш институтлари колхозларнинг буюртмаларини бажаришга унча эътибор бермаётир. Бу йил район колхозлари апрель ойидаёқ 1966 йилда қуриладиган объектлар учун «Узгипросельстрой» лойиҳалаш институтига заказ берганлар. Афсуски, шу кунгача институт бирорта объектнинг лойиҳасини ҳам тайёрлаб бергани йўқ. Бу ҳол пудратчи ташкилотларнинг бир меъёрда ишлашига салбий таъсир кўрсатади. Институт 1966 йил январида колхозларнинг 50 процент лойиҳа буюртмаларини бажариб бериш, биринчи квартал ичида эса қолган 50 процент лойиҳа билан таъмин қилиши зарур.

Бизнингча, колхоз ва совхозлардаги қурилиш-монтаж ишларини пудратга оладиган район миқёсида ягона механизациялашган қурилиш ташкилоти тузиш яхши натижалар беради. Қишлоқ қурилиши министрлиги шу ҳақда ўйлаб кўрса фойдадан холи бўлмас.

М. АБДУЖАББОРОВ,
Оржоникидзе райони, инженер.

ФАРОВОНЛИК

МАИШИЙ ХИЗМАТНИ ЯНАДА ЯХШИЛАЙЛИК

Коммунистик партия совет халқининг турмуш даражасини кўтариш ҳақида, меҳнаткашларнинг фаровонлигини ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик кўрсатмоқда. Яқинда бўлиб ўтган олтинчи чақириқ СССР Олий Советининг VII сессиясида ҳам бу масалага жуда катта эътибор берилди. Чунончи, савдо-сотиқ ва умумий овқатланишни янада кенгайтириш, маданий муассасалар ва коммунал-маиший хизмат кўрсатиш корхоналари қурилишининг янги режалари белгиланди. 1966 йилда давлат ва кооператив савдо чакана товар обороти 110,5 миллиард сўм бўлади. Бу эса 1965 йилдагига нисбатан 7,4 процент кўпдир. Янги йилда аҳолига бу йилдагига нисбатан қарийб 8 миллиард сўмлик товар кўп сотилади. Сут маҳсулотлари, балиқ, ўсимлик мойи, кондитер маҳсулотлари, телевизор, радиоприёмник ва хўжалик учун зарур бўлган бошқа хўжалик товарлари анча кўп сотилади. Мана шуларнинг ҳаммаси савдо ходимлари зиммасига масъулиятли вазифаларни юклайди. Улар харидорларга хизмат кўрсатишни яхшилаш, меҳнаткашларнинг талабларини чуқур ўрганиб, уни қондириш учун барча резервларни ишга солишлари лозим. Республикамизда меҳнаткашларга ҳалол хизмат қилишни ўзининг муқаддас бурчи деб билган жонкуяр савдо ходимлари жуда кўп. Улар халқ ўртасида ҳурматга сазовор бўлмоқдалар, партия ва ҳукуматнинг мукофотларини олмоқдалар. Шу йил СССР Олий Совети Президиумининг қарорига мувофиқ республика матлубот кооперацияси ходимларидан катта группаси Совет Иттифоқи орден ва медалларини олди. Андижон область, Москва район матлубот союзи правлениесининг раиси Абдуғани Ҳамидов, Хоразм область, Гурлан район матлубот жамиятига қарашли магазин мудири Раҳимбой Юсупов юксак мукофот — Ленин орденини олдилар. Москва район матлубот союзи қишлоқ аҳлига яхши хизмат кўрсатиб, республика кооператорларининг пешқадамлари бўлиб қолди. Бу коллектив икки йилдан буён «Центросоюз» ва касаба союзлари Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини ўз қўлида сақлаб келмоқда. Район матлубот союзи планларини барча соҳа бўйича ортиғи билан бажариб, кооператив маблағларини яхши сақламоқда. 240 савдо корхоналаридан 106 таси янги типовой биноларда жойлашган. 36 магазин ихтисослаштирилган, 68 магазинда эса савдонинг прогрессив формаларидан фойдаланилмоқда.

Коммунистик меҳнат коллективи номини олган Тошкент область, Пискент район универмагининг директори Шарофат Абдураҳмонова Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Жонкуяр бу аёл 25 йилдан буён матлубот кооперацияси соҳасида ишлаб келмоқда. Биз ана шундай ҳалол, ўз ишига садоқатли ходимларимиз билан фахрланамиз.

Республиканинг кўпминг сонли кооператорлари Коммунистик партиянинг XXIII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, етти йилликни муваффақиятли якунлаш учун қизғин курашмоқдалар. Чакана товар оборотининг ўн ойлик плани ошириб бажарилди. Пландан ташқари қишлоқ меҳнаткашларига 2.765 минг сўмлик истеъмол ва саноат товарлари сотилди. Ўтган йилнинг шу даврига қараганда қишлоқ жойларда товар сотиш 115,7 миллион сўмга ортди. Умумий овқатланиш корхоналари ҳам планни ошириб бажардилар. Фарғона, Андижон, Тошкент, Самарқанд, Қашқадарё областларининг кооператорлари план ва социалистик мажбуриятни муваффақиятли адо этмоқдалар.

Бу йил қишлоқда савдо маданиятини ошириш юзасидан қатор тадбирлар амалга оширилди. Ихтисослаштириш ва савдонинг янги формаларидан кенг фойдаланилмоқда. Шу йилнинг ўн ойи мобайнидаёқ ўз-ўзига хизмат қилувчи қўшимча 160 магазин очилди. 450 магазинда товарларни очиб қўйиб ва намуналарини кўрсатиб сотиш ташкил этилди. 120 магазин ихтисослаштирилди, 382 магазинда эса аҳолига кредитга мол сотиш уюштирилди.

Улгуржи савдони такомиллаштириш, ортиқча молларни бир жойдан иккинчи жойга ташишни тугатиш, магазинларни зарур товарлар билан ўз вақтида таъминлаш юзасидан бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. 1963 йилда матлубот кооперациясининг районлараро ва область базалари атиги 180 магазинда марказлаштирилган ҳолда буюртма товарларини сотишни ташкил қилган бўлсалар, ҳозир қарийб 2.300 магазин ана шунга ихтисослаштирилган. Андижон, Самарқанд ва Бухоро область кооператорларининг бу соҳада эришган яхши тажрибаларини кенг қўлланиб, буюртма товарларни магазинларга бевосита районлараро савдо базаларидан келтириш керак.

Ютуқлар билан бирга шуни таъкидлаш керакки, қишлоқларда савдо хизмати ҳозирги талаблар ва вазифалар даражасида эмас. Биз аҳолининг талаб ва истакларини ўрганишда ҳамда уларни зарур товарлар билан ўз вақтида таъминлашда ҳали кўп ишлар қилишимиз керак. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорлари, ҳаёт ана шуни тақозо этмоқда. Савдо ташкилотлари билан саноат корхоналари ўртасидаги алоқаларни кун сайин яхшилаш, бу билан ишлаб чиқаришга таъсир кўрсатиш, сифатли ва арзон моллар кўплаб ишлаб чиқаришга ёрдам бериш кооператорларнинг муҳим вазифаларидан биридир. Савдо ташкилотларининг саноатга таъсирини кучайтириш учун кооператив ташкилотлар саноат корхоналари билан бевосита шартномалар тузишга дадил ўтиши керак.

Тошкент область кооператорларининг тажрибаси шуни кўрсатадики, савдо ташкилотларининг саноат корхоналари билан бевосита шартнома тузиш, ўзаро алоқаларни мустаҳкамлаш, товарлар турини ошириш ҳамда уларни магазинларга етказиб бериш вақтини қисқартириш, йўл харажатларини камайтириш имконини беради. Яқин вақт ичида Андижон, Самарқанд, Сирдарё, Фарғона область матлубот союзлари ҳам саноат корхоналари билан бевосита шартномалар тузишга ўтади. Бу эса савдо ишларини яхшилаш ҳамда аҳолининг истеъмол молларга бўлган талабини қондиришга ёрдам беради.

Бу йил кооператорларимиз мўл «оқ олтин» ишқида фидокорона меҳнат қилган пахтакорларга бевосита дала шийпонларида хизмат кўрсатишга алоҳида эътибор бердилар. Тушки пайтларда эса дала шийпонларида арзон ва сифатли иссиқ овқат тайёрлаб берилди. 1500 дан ортиқ автодўкон, сайёр савдо тармоқлари қатъий графикка мувофиқ йиғим-терим ишлари қизғин даврида пахта далаларига чиқиб турди. Дала шийпонларида 2200 сотувчисиз дўкон ишлади. Кўпгина сотувчи-шофёрларимиз бу ишда ташаббус кўрсатдилар.

Кооператорлар далаларда иссиқ овқат тайёрлашда колхоз ва совхозларга катта ёрдам кўрсатдилар. Бухоро область, Ғиждувон районининг ўзида 16 колхозда марказлаштирилган ошхоналар ишлади. Фарғона область, Ўзбекистон районидаги 160 бригадага ҳам ихтисослаштирилган ошхоналар хизмат кўрсатди. Бу ерда ҳар куни 5 минг колхозчи ва 2700 болага овқат тайёрланди.

Матлубот кооперациясининг моддий-техника базаси ҳам кенгайиб бормоқда. Янги магазинлар, ошхоналар ва бошқа хизмат корхоналари қурилмоқда. Етти йиллик мобайнида 6 мингдан ортиқ магазин ва умумий овқатланиш корхоналари, 150 минг квадрат метрдан ортиқ товар омборлари, 25 минг тонна маҳсулот сиғадиган сабзавот омборлари қурилди.

Партия ва ҳукуматнинг кооператорларнинг хизматига юксак баҳо бераётганлиги ва улар ҳақида тинмай ғамхўрлик кўрсатаётганликлари барча кооператорлардан бу ғамхўрликларга жавобан жонбозлик кўрсатиб ишлашни, меҳнаткашларга намунали савдо хизмати уюштиришни талаб қилади. Кооператив савдони форма ва методларини кун сайин такомиллаштириш, қишлоқ аҳлига хизмат кўрсатиш маданиятини тинмай юксалтириш керак. Кўпгина матлубот союзлари мана шу йўлдан бориб партия XXIII съезди шарафига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Бу ўринда Самарқанд область, Ғаллаорол ва Ургут район матлубот союзлари, Тошкент областидаги «Қовунчи» совхози, Андижон областидаги «Гулбоғ» совхози кооператорларининг, Қорақалпоғистон АССР, Хўжайли район матлубот жамияти аъзоларининг ватанпарварлик ташаббусини айтиб ўтиш керак. Фарғона область, Олтиариқ район кооператорлари ҳам партия съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб янги мажбуриятлар олдилар. Улар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, Ўзбекистон матлуботчиларига чақириқ билан мурожаат қилдилар. Олтиариқ кооператорлари йиллик товар обороти планини 25 декабргача бажариш, пландан ташқари 600 минг сўмлик саноат ва озиқ-овқат моллари сотиш, 1966 йил биринчи квартал товар обороти планини эса партия съезди очилгунча бажариш юзасидан қўшимча мажбуриятлар олдилар. Улар планга қўшимча ўз-ўзига хизмат қилувчи бир неча магазин қуриш, райондаги барча мактабларда буфет ва ошхоналар очиш, шунингдек пайчилардан взнос йиғиб олиш планини муддатидан олдин бажариш учун курашмоқдалар.

«Ўзбекбирлашув» правлениеси ва давлат савдоси ҳамда матлубот кооперацияси ходимлари республика касаба союз комитетининг президиуми Олтиариқ район кооператорларининг ташаббусини қизғин маъқуллаб, республиканинг барча кооператорларини улардан намуна олишга чақирди. Республика кооператорлари матлубот кооперациясини янада ривожлантириш юзасидан партия олдимизга қўйган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун, қишлоқ аҳлига замон талаб қилгандек хизмат кўрсатиш учун бутун куч ва ғайратларини аямайдилар.

Н. СУПОТНИЦКИЙ,
«Ўзбекбирлашув» правлениеси раиси.

ФАРҒОНА нефтни қайта ишлаш заводи ишчиларининг ўғил-қизлари янги йил арафасида яхши совға оладилар—бу ерда улар учун янги болалар комбинати қурилди. Суратда: болалар комбинатини фойдаланишга топшириш олдидан охирги ишлар қилинмоқда.

Г. Бойко фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ЎЗБЕКИСТОН РАССОМЛАРИ СОЮЗИДА

21 декабрда Ўзбекистон Рассомлари союзи правлениесининг навбатдаги пленуми бўлди. Пленумда ташкилий масала қараб чиқилди.

Пленум И. Икромовнинг бетоблиги сабабли союз правлениеси раиси вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги илтимосини қондирди. Республика халқ рассоми Р. Аҳмедов Ўзбекистон Рассомлари союзи правлениесининг раиси қилиб сайланди.

(ЎзТАГ).

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ПАРТИЯ ТУРМУШИ»

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг журнали «Партия турмуши»нинг 12-сони босмадан чиқди. Унда КПСС Марказий Комитети Пленумининг партия-давлат контроли органларининг қайта қуриш тўғрисидаги 1965 йил 6 декабрда қабул қилган қарори ҳамда «Ленин партиясининг XXIII съезди олдидан» сарлавҳали бош мақола эълон қилинган.

«Съезд олди вахтасида» рубрикаси остида Ўзбекистон КП Денов район комитети ташкилий бўлимининг мудири С. Қодировнинг «Олдинги маррада», Фарғона областидаги «Шимолий Сўх» нефть кони партия ташкилотининг секретари Р. Рамазоновнинг «Нефтчилар аҳди», Ўзбекистон КП Оржоникидзе район комитетининг биринчи секретари Н. Қирғизбоевнинг «Нуроталиклар ташаббусини қувватлаймиз» сарлавҳали мақолалари босилган.

«КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларини амалга оширайлик» рубрикаси остида Ўзбекистон КП Андижон область комитетининг иккинчи секретари А. Шалигиннинг «Хўжалик кадрларини танлаш ва тарбиялаш», Ф. Алиева, Ш. Шокировнинг «Ишлаб чиқариш кенгашларининг роли оширилсин» сарлавҳали мақолалари ҳам журнал саҳифасидан ўрин олган.

Журналнинг «Шу куннинг темасида» бўлимида «Шудгорлаш—муҳим тадбир» сарлавҳали редакцион мақола берилган. Шунингдек, журналда меҳнаткашлар депутатлари Хоразм область Совети ижроия комитетининг раиси М. Худойбергановнинг «Меҳнат ва маҳорат билан» сарлавҳали мақоласи босилган.

Журналнинг «Идеология иши ва ҳаёт» бўлимида «Дастлабки якунлар ва навбатдаги вазифалар» сарлавҳали редакцион мақола, Н. Исматуллаевнинг «Машғулот бошланди», Ўзбекистон КП Ғиждувон район комитетининг секретари Т. Шариповнинг «Қишлоқ маданият ўчоқларига эътиборни кучайтирамиз», Охунбобоев районидаги Карл Маркс номли колхознинг раиси Х. Марозиқовнинг «Ёшлар ҳақидаги фикр-ўйлар» сарлавҳали мақолаларини ўқиш мумкин.

Булардан ташқари, журналнинг «Бошланғич партия ташкилотларининг иш тажрибасидан», «Пропагандистларга ва марксизм-ленинизм университетлари тингловчиларига ёрдам», «Хат ва хабарлар» бўлимларида ҳам кўпгина қизиқарли материаллар бор.

ҚИСҚА САТРЛАР

ҚАШҚАДАРЁ. Қамаши райони меҳнаткашлари ойлик эълон қилиб, қисқа вақт ичида 100 километр масофадаги йўлни ремонт қилдилар. Район хўжаликларига борадиган ички йўлларга шағал тўкилиб, асфальт ётқизилмоқда.

Ш. Сиддиқов.

ХОРАЗМ. Янгиариқ районидаги Чапаев номли колхозда 40 точкали автомат телефон ишга туширилди.

Р. Жуманазаров,
Э. Эшжонов.

АНДИЖОН. Задарё районидаги «Гигант» колхозида янги ҳаммом қурилиб, фойдаланишга топширилди.

К. Раҳимов.

ФАРҒОНА. Қува районидаги Энгельс номли колхознинг Қизил қўшин қишлоғида янги туғруқхона қуриб битказилди.

М. Қодиров.

ТАЛЛИМАРЖОН ТОНГИ

Учинчи қурилиш-монтаж бошқармаси бошлиғи Решат Кайбуллаев, бош инженер Нуъмонжон Шукуров ўртоқлар Таллимаржонга биринчи бўлиб қадам босишди. Улар тепаликка чиқиб, атрофни кузатишди: адоғи йўқ теп-текис майдон.

— Архитекторлар жуда яхши жой танлашяпти-да, — деди Кайбуллаев.

— Ҳа. Тўқсон иккита икки қаватли уй-жойни ана шу текис майдонда барпо этамиз, — деб жавоб берди Шукуров текисликка ишора қилиб.

Иккинчи куни бу ер янада файзли бўлиб қолди. Экскаваторлар, бульдозерлар, скрейперлар ҳайқириғи олис-олисларга таралди. Чўл қалби тилина бошланди. Бўлғуси бинолар пойдевори учун чуқур қазила бошлади. Шофёрлар ўзлари бошқараётган машиналар елкасида тош-шағал, пишиқ ғишт, ёғоч-тахталар ташиб келтиришса, ишчилар уларни тахлаш, жой-жойига қўйиш билан банд. Чўлқуварлар ишни кучайтириб юборишди. 1964 йил олтинчи март куни тўртта тўрт хонали, иккита олти квартирали уй-жой биноларига пойдевор қўйилди.

Таллимаржоннинг ҳусни кундан-кунга ўзгара борди. Чодирларда тунаб, кун бўйи меҳнат қилган чўлқуварлар ажойиб зафарлар қуча бошладилар. Уй-жойлар, магазинлар, ошхоналар қуриб фойдаланишга топширилди. Бир юз ўн ўринли чойхона меҳнаткашлар хизматида. Икки юз саксон ўринли болалар комбинатида дўмбоқчалар тарбияланяпти. Йил охиригача ҳаммаси бўлиб ўн беш минг квадрат метр уй-жой, ёрдамчи базалар: бетон заводи, цемент омбори, автобаза, арматура цехи, механизация, моддий-техника базалари фойдаланишга топширилади.

— Бунча ишни қандай бажариш мумкин? — ажабланиб сўрайди ҳамроҳим. Одамлар киши хаёлига келтира олмайдиган ишларни рўёбга чиқаришяпти. Чўлқуварларнинг гул қўллари билан қурилган икки қаватли қатор уй-жойлар, маданий-маиший бинолар қалбларни тўлқинлантиради.

Қурувчиларга яқинлашамиз. Иван Балов бошлиқ ғишт терувчилар бир ёқадан бош чиқариб ишлашяпти. Бригаданинг ўн уч аъзоси бор. Уларнинг ёши ҳар хил, характерлари ҳам турлича, лекин мақсадлари бир: у ҳам бўлса — ғайратга-ғайрат қўшиб ишлаб, белгиланган топшириқларни ошириб бажариш, бракка йўл қўймаслик, ҳамкасбларига ўрнак бўлиш. Владимир Кратков, Павел Колгин, Рубен Окопев ўртоқлар ойлик планларни ортиғи билан ўринлатишяпти. Бундай бригадалар Таллимаржонда бир талай. Исмоил Маллаев, Василий Кузовсканйлар раҳбарлик қилаётган бригада пешқадамлари ҳам белгиланган планларни бир ярим баравардан уддалаш билан бирга, ишни сифатли бажаришяпти.

— Бугун Таллимаржон чўлида тўй, комсомол тўйи, — деб қолди. бошқарма бошлиғи.—Бугун қолиб, тўйни ўтказиб кетасизлар.

Кеч киряпти. Ишчилар посёлкасида кишилар гавжум. Айрим чўлқуварлар тўйга бориш учун тайёргарлик кўришяпти. Эрталабдан буён ёғду сочган қуёш ўзининг заррин нурларини вишкалар тепасидан, қирлар учидан эринибгина йиғиштириб олди-да, уфққа бош қўйди. Ильич чироқларининг нури туннинг қора пардасини «йиртиб» юборди.

Тўйга таклиф қилинганлар жойларига ўтиришди. Келин-куёвлар кўриниши билан қарсаклар, музика садолари янграб кетди.

— Ўртоқлар, — деди Кайбуллаев, — бугун Таллимаржонда ажойиб шодиёна кунни нишонлаяпмиз. Икки ёш қалб—ғишт терувчи Григорий Радченко билан бўёқчи Асма Муфтакованинг комсомол тўйини очиқ деб эълон қиламан...

Нозу неъматларга тўла стол очилади. Чўлқуварлар иқбол кечасида бирин-кетин сўзга чиқиб, юракларда бор илиқ гапларни айтишади. Бахт-саодат тилашади. Тўй алламаҳалгача давом этди.

Таллимаржоннинг тундаги жамоли тамомила бошқача: қатор тизилган икки қаватли бинолар, чойхона, ошхона чўлқуварлар билан гавжум. Ҳу, нариги томондаги клубда кинофильм кўрсатиляпти.

Гўзал шаҳарча! Ҳа, уфқлар билан қўлтиқлашиб ётган азим Қарши даштида кўкка бўй чўзган Таллимаржон шаҳарчаси бутун борлиғимизни ўзига ром этди.

С. РУСТАМОВ.
Қашқадарё области.

БАХТ

КОММУНИСТИК АХЛОҚ ВА ОДОБ ТЕМАСИДА

Бахт... Тўрт ҳарфдан иборат бу сўз жуда катта маъно ва чуқур мазмунга эгадир. Бахт нима, у доимийми? Унинг ўлчови, мезони борми? Ва унга қандай қилиб эришиш мумкин?

Бировлар бахтли ёки бахтсиз бўлиш ҳар бир инсоннинг ўзига боғлиқ деса, баъзилар бахтга мол, дунё, пул кучи билан ҳам эришиш мумкин деб ўйлайдилар.

Шу масалалар юзасидан «Совет Ўзбекистони» газетасининг 22 август сонида фалсафа фанлари кандидати ўртоқ Ю. Жумабоевнинг «Бахт» сарлавҳали мақоласи босилиб чиқди. Мақола ўзининг ғоявий мазмуни жиҳатдан барча газета мухлислари каби менга ҳам жуда манзур бўлди.

Одатда ёш ўсмирлар бахт нима билан ўлчанади, деган савол билан кўп мурожаат қиладилар. Бунга жавобан айтиш кераккн, ёш ўсмирларнинг бахти, аввало унинг оилада яхши тарбия олиб, одоблиикромли ва жамиятимиз учун фойдали ҳақиқий инсон бўлиб камолатга эришганлиги билан белгиланади. Улуғ Ленин партияси яратиб берган ажойиб замонда яшаб, ўқиб, билим олиш ёки бирорта фойдали ҳунарни эгаллаш, ҳалол меҳнат қилиш, шу туфайли халқнинг иззат, ҳурматига сазовор бўлишдан ҳам ўзга бахтни тасаввур қилиш мумкинми, ахир?

Мана ҳаётдан олинган бир неча мисоллар: Хива шаҳрининг 6-маҳалласида яшовчи мўйсафид Ғанижон ака Отажонов катта хонадонга дарғалик қилмоқда. Унинг 8 фарзанди, 25 дан ошиқ невара-чевaралари бор. Бу катта оилада олий маълумотли 4 врач, 3 инженер, 6 педагог бор. Қолган оила аъзолари ўрта ва олий ўқув юртларида ўқиб, билим ва тарбия олмоқдалар, уларнинг ҳақиқатан ҳам бахтиёр оила эканини кўриб қойил қоласан, киши.

Қарийб 65 баҳорни кўрган Ғанижон ака ўзининг 45 йиллик ҳаётини маданият, маърифат ишига бағишлади. Партия ва ҳукуматимиз унинг халқ маорифи соҳасидаги самарали хизматларини эътиборга олиб, унга Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган ўқитувчи деган фахрий унвон берди.

Биз билан суҳбат қилган вақтда Ғанижон ака «Менинг бахтимнинг ўлчови йўқ» деди.

Бизда бундай ўз бахт-саодатининг гаштини суриб, ҳузур-ҳаловат кўраётган оилалар жуда кўп.

Аммо турмушимизда, бахт ва обрўйни мол-дунё, пул ва айрим мансабдор шахсларга нисбатан лаганбардорлик, хушомадгўйлик қилиш эвазига сотиб олишга уринувчи кишилар ҳам йўқ эмас. Бахт мол, дунё, пулда ва ҳусида деб ўйловчилар тўғрисида бир мисол: Шаҳримизда Вали ошпаз деган киши бор эди. Унинг рафиқаси Холжон опа район мактабларидан бирида ўқитувчи бўлиб ишлайди. Уларнинг бисотида яхши кўрган бир қизи — Зебисора бор эди. Ойлар, йиллар ўтди. Зебисора камолатга эришди, шаҳардаги ўрта мактабни тамомлади, ота-она маслаҳатлашиб уни Тошкентдаги олий ўқув юртларидан бирортасига ўқишга киритиб қўймоқчи бўлдилар. Аммо ўз ҳусн-жамолига маҳлиё, мағрур бўлиб кибрланиб кетган бу эркатой қиз ўқишга боришга унамади, бирор ишда ишлашни ҳам истамади.

Ҳуллас, отам топади, онам ёпади деган фикр билан ҳавойи бўлиб ўсди. Тошовузлик олифта йигит Сайдали Бекматов қизга ошиғу беқарор бўлди. Тўғрироғи, қизнинг чиройи уни мафтун этди. Қизнинг қадди, камоли, ҳусн-жамолини кўрган йигит уни олиш учун ошна-оғайнилар ёрдами билан ҳамма воситаларни ишга солди. Икки ўртада даллоллик ролини ўйнаётган кампирлар қизга Сайдалининг ким эканини: унинг иккита дангиллама ҳовлиси, хусусий «Москвич» машинаси, лулкали мотоцикли, тахланиб турган Мари гиламлари, турли асбоб-ускуналар билан жиҳозлантирилган ҳашаматли бинолари, боғи, гули-гулзорларни ҳикоя қилганда қиз ич-ичидан «Бахтим бор экан» деб севинди.

У ота-онасининг эътирозига ҳам эътибор бермади. Ўша йигитга тегаман, деб туриб олди. Ҳолбуки йигит 3 боласини етим қолдирган, ўз хотинига бевафолик қилган беқарор эди. Тўй қилинди, бир неча кундан кейин йигит қизни Тошовузга, янги қурилган дангиллама участкага олиб борди.

Орадан ойлар, йиллар ўтди. Зебисора икки фарзанд кўрди, улар ҳамон ЗАГСдан ўта олмаганларидан болалар она фамилияси билан юритилди. Кунлардан бир кун Сайдали савдо ташкилотида ишлаб туриб, катта растрата қилгани учун суд бўлиб қамалди ва мол-мулки давлат фойдасига мусодара қилинди. Оила ва никоҳ қоидаларига эътибор қилмаган, ўз бахтини мол, дунё ва пулдан ахтарган Зебисора ҳамма нарсадан бенасиб қолди. Мол-мулклар тортиб олинди. Натижада Зебисора икки боласини кўтариб, ўз қилмишларига минг-минг пушаймон бўлиб, ота-она олдига келишга мажбур бўлди.

Қиссадан хулоса қилиб рўйрост айтиш кераккн, бахт пулда, мол-дунёда, мансабда эмас экан, балки ижтимоий фойдали ҳалол меҳнатда, ақл-идрокка асосланган билимда ва ҳунардадир.

Биз ҳалол меҳнати билан кишиларга ҳам, ўзига ҳам бахт келтираётган олижаноб одамларимиз билан фахрланамиз. Янгийўл районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг раиси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати марҳум Ҳамроқул Турсунқулов ўз ҳалол меҳнати, партия ва давлат олдидаги улкан самарали хизмати туфайли бахтиёр ҳаёт кечирди. Марҳумнинг оиласига кўрсатилган иззат-ҳурмат ва унинг хотирасини абадийлаштириш учун қилинган ғамхўрликлар унинг беҳисоб бахти-обрўйидан далолат бериб турибди.

Демак, чинакам бахт ҳақиқий ҳалол меҳнат натижасида вужудга келади, бошқача ҳар хил ҳийла-найранглар билан қўлга киритилган бахт қалбаки, сохта «бахт»дир.

Областимизда Искандар Юсупов, Ободон Дўсова каби моҳир пахта усталарининг номларини кимлар билмайди дейсиз? Уларнинг шон-шуҳратини оширган нарса, албатта самарали меҳнатдир.

Ҳозирги даврда ҳалол меҳнати билан бахт-иқболга эга бўлган ва халқимизнинг иззат-ҳурматига сазовор бўлаётган кишиларимиз юзлаб, минглаб саналади.

Хива шаҳар санитария станциясининг бош врачи коммунист Машарипов оиласи ҳам чинакам бахтли оиладир. Матёқуб аканинг умрлик рафиқаси коммунист Бекажон Оллаберганова шаҳар туғруқхонасининг бош врачи бўлиб ишлайди.

Ўртоқ Оллабергановага Ўзбекистон ССРнинг 40 йиллиги муносабати билан республикада хизмат кўрсатган врач деган фахрий унвон берилди.

Коммунист Матёқуб ака ва Бекажон опа бошлиқ бўлган хонадон аъзолари замонамизга муносиб турмуш қуриб бахтиёр ҳаёт кечирмоқдалар. Бу оила аъзолари ғоят иноқ, ҳамжиҳат бўлиб яшайдилар, улар учун уриш-жанжал, ҳақорат ва сен-менга бориш бегонадир.

Шунингдек улар тарбия бераётган Света, Бахтиёр, Баҳодир исмли болалар ҳам ўз одоб-икроми билан бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Мана, яна бир мисол. Мен шу йил август ойида Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли 2 марказий касалхонада даволана туриб, Самарқанд область, Иштихон районидан келган бемор коммунист Жўра Маҳмудов билан суҳбатдош бўлдим. У Улуғ Ватан урушида немис-фашист босқинчилари билан бўлган шиддатли жангларда қаҳрамонлик кўрсатган, Москвадан Берлингача бўлган масофани босиб ўтган, Висла, Одер, Эльба дарёларини қишнинг қаҳратон совуқ кунларида бир неча марта кесиб ўтган. 1941 йил июнидан 1945 йил май ойигача урушда актив қатнашган ўзбек йигити Жўра Маҳмудов Ватанга садоқати учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини олган. Жўра Маҳмудов айни замонда республика аҳамиятига эга бўлган шахсий пенсия олади.

Жўра Маҳмудов биз билан суҳбатда «Мен ўз бахтим, фаровон, қувноқ ҳаётим, роҳат-ҳаловатим билан ҳар қанча фахрлансам арзийди» дейди.

Ҳақиқатан ҳам, ўртоқ Маҳмудов мамлакатимиздаги миллионларча бахтли кишилар қаторидан муносиб ўрин олган шахсларнинг биридир.

Биз қувноқ, фаровон турмушимиздан бундай мисолларни жуда кўплаб келтиришимиз мумкин.

Хулоса шуки, бахт ҳам, тақдир ҳам, яхши ва ёмонлик ҳам ҳар бир кишининг ўзига боғлиқ бўлган асосий омилдир.

Биз яшаётган эркин, озод, ҳур Ватанда бахтни ва тақдирни ҳалол меҳнатсиз тасаввур қилиш мумкин эмас.

Совет кишисининг бахти ҳамиша порлоқ, бу бахтли ҳаётни бизга Коммунистик партия яратиб берган.

А. РАҲМОНОВ,
кекса коммунист, шахсий пенсионер, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи.
Хива шаҳри.

ФЕЛЬЕТОН

БОР ОТАНГГА...

Ичак бемаъни ишдан ясалади десак, ишонаверинг. Ана шу бемаъни иш кўр ичакдек чўзилавериб ҳамманинг тинкасини қуритди. Ёқангизни ушлайдингиз, ишонмаяпсиз, сезиб турибмиз. Аммо, фикримизни исботлашга уринамиз. Ана шу иш билан шуғулланмаган ташкилот кам қолди, десак муболаға бўлмайди. Тошкент шаҳар Ленин район прокурори ҳам, шу район халқ судьяси ҳам ана шу иш юзасидан қўзғатилган ишни кўриб, хуноб бўлишади.

Ахир, ана шу иш прокурорга бормай, судга тушмай ҳал қилинса бўладиган нарса-ку! Йўқ, Тошкент обlastлараро «Узмясорибторг» конторасн икки оёғини бир этикка тиқиб, Азим Расуловни роса лақиллатиб ётибди.

Ўғри бўлмасанг, ишингда камчилик топилмаса-ю, «сен ишдан бўшатилдинг» деб турнша қандай бўларкин? Расуловнинг бола-чақаси бор, бўлганда ҳам жўжабирдек жон. Аммо уни саккиз ойдан бери сарсон-саргардон қилавериб, тинкасини чуйон қуритишдики, ҳозирги кунда унга қараб туриб кишининг раҳми келиб кетади.

Бу можаронинг мазмунига эътибор қилинг: Расулов билан бирга ишлайдиган Асад Абдураззоқов омборхонасидан 6837 сўм 74 тийин камомат келди. Хўш, унга ким жавобгар бўлиши керак: Абдураззоқов! Аммо туяни шамол учирса, эчкини осмонда кўр деганларидек Абдураззоқовга қўшиб Расуловни ҳам омборхонадан шундай учиришдики, бу кишини ҳозир на осмонда, на фалакда кўриб бўлади.

Биз ана шу нарсаларни билиш ва аниқлаш мақсадида «Узмясорибторг» бошқарувчиси Н. Г. Стрельцов олдига бордик.

— Ҳақиқатан ҳам, — дейди ўртоқ Стрельцов столини чертиб.— Расуловга қийин бўлди. Аммо бу машмашалар юз берганда, Расуловни ишдан бўшатишганда мен бу ерда ишламас эдим.

Капкатта идоранинг раҳбари шундай деб тургач, ёқангизни ушламасдан туролмайсиз, албатта. Унинг «яна бирон ҳодиса рўй бериб қолса, менга гап тегмасин» қабилида иш тутаётганлиги равшан кўриниб турибди.

Абдураззоқовнинг қўли билан ёзилиб делога тикиб қўйилган мажбуриятида қуйидагилар ёзилган: «Мен, Абдураззоқов Асад, учинчи холодильникда старший кладовщик бўлиб ишлаб туриб, бутун моддий жавобгарликни ўзимга оламан. Шу билан бирга Расуловни масъулиятдан озод қиламан».

Муҳр босилган делода ҳозир ҳам турган Абдураззоқовнинг бу хатини ўртоқ Стрельцов нега ўқиб кўрмаётганлиги кишини ажаблантиради. Бунинг устига Расуловнинг камомати бўлмаса, Абдураззоқов билан бошқа-бошқа вазифани бажарса, бир-бирларига бўйин синишмаса-ю, жавобгарликка Расулов ҳам бир амаллаб қўшиб юборилаверса.

Бу идоранинг юристи ўртоқ Е. А. Фузаилов ҳам ўз бошлиғи Стрельцовдан сал бўлса ҳам қолишмайди. У юрист бўлгани учунми сўзини тасдиқлаш мақсадида кўп гапиради, оғиз кўпиртиради.

— Ҳа, Расуловга қийин бўлди, — дейди у ҳам.—Нима қилиш керакки, Расулов Абдураззоқов билан бирга ишлаган-да, ҳамма гап шунда. Юристнинг сўзига қараганда Расулов ўғирлик қилдими, қилмадими барибир [illegible]

Абдураззоқов ишлаган музхона — омбордаги ўлик қўйлар тирилиб, яйловга йўл олмади-ку, бочкалардаги музлатилган балиқлар сувга тушиб, сузиб кетмади-ку! Айтайлик қўй ва балиқлар тирилиб, музхонадан чиқиб кетди дейлик, унда дарвоза ва эшиклардаги қоровуллар, айниқса омборга хўжайин бўлган Абдураззоқов уларни қайтариб қолмабди-да! Эссизгина?

Юрист билан суҳбатлашганимизда у кичкинагина қоғозга ёзилган мажбуриятни кўрсатди. Бу мажбуриятда Абдураззоқов Расулов, Юнусхоновлар ишлаб турган омборхонадаги нарсаларга жавобгар эканлиги, гўштларнинг сон-сифатига шу одам жавоб бериши ҳақида сўз кетади. Лекин Расулов бу олган мажбуриятидан кейин бошқа-бошқа омборларга ишга ўтказиб юборилди. Бу ҳақда собиқ бошлиқ Н. Муҳиддинов имзоси билан ёзилган 146 л.с буйруқ далил бўлади. Буйруқда очиқдан-очиқ Расуловни Абдураззоқов раҳбарлик қилиб турган бригададан ажратиб, бошқа омборхонага, мустақил ишлаш учун юборилсин дейилади. Айни маҳалда моддий жавобгарлик Абдураззоқовнинг устидан олинмаган. Юрист бу ҳужжатларни ўқиган, билади ҳам, шундай бўлса-да, қўлига қалам олиб столни чертади:

— Нима қилиш керак, Расулов Абдураззоқов билан бирга ишлаганда, мана шуниси ёмон, — дейди у қайта-қайта.

Ишлаб чиқариш корхоналаридаги юристларнинг вазифаси ҳар бир масалага объектив қараш, айни вақтда ҳар бир кишига ғамхўрлик қилишдан иборат. Ўртоқ Фузаилов Расулов масаласига келганда нима учундир раҳми келади-ю, туҳматга ўтади. У Расуловнинг катта оилалигини саккиз ойдан буён ишсиз сарсон-саргардон бўлиб юрганини ҳисобга олади-ю, уёғига ўтолмайди.

Расулов ўзи ишлаган омбор ва идораларга борганда ҳамма унга қарайди, ҳамма елкасини учиради-да:

— О, бечора, ҳали ишга киролмабдида, — дейишдан нарига ўтишмайди.

Камомат бўйнига тушган Абдураззоқов бир неча муддат бўлдики, «Ўзбекбирлашув»нинг қурилиш конторасига жойлашиб олди. Унинг мушугини ҳеч ким «пишт» деяётгани йўқ. Расулов эса унинг ўрнига азобда, уқубатда.

Куни кеча Расуловни етти боласи ўртага олди:

— Дада, саккиз ойдан буён идорама-идора қатнайсиз, сизни ўғри деб на қамайдилар, на тўғри деб ишга қўядилар?

Бола нимадан қўрқади, уларнинг бу саволига ота бирор нарса деёлмайди. Ахир, болалар олдида идора раҳбарлари, суд ва прокуратура ходимларининг обрўсини тўкиш одобдан эмасда. Шундай экан, ўртоқ Стрельцов, Ленин район прокуратураси ва халқ судьяси Расуловни сарсон қилиб қўйишга нима ҳақлари бор экан, деган савол туғилади. Улар «бор отангга, бор онангга» қабилида иш тутмаётган бўлмасинлар тағин.

Қани энди, ўртоқ Стрельцов ва прокуратура, суд органлари ходимлари Расуловнинг ҳолидан хабар олсалар-у, енг шимариб Расуловнинг уйига борсалар ва уни ҳар куни кечқурун ўртага олиб дада ўғримисиз, тўғримисиз, деган болаларнинг саволларига ўзлари жавоб берсалар.

Биз Расуловнинг оиласи яқин кун ичида бу саволга жавоб олади, деб ишонамиз. Ахир, бир кишини саккиз [illegible]

Воси МАҲКАМОВ,
Раҳматилла ИСҲОҚОВ.

ЎзТАГ МУХБИРЛАРИНИНГ ХАБАРЛАРИДАН

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲОСИЛИГА ЗАМИН

Поп районн механизаторлари шудгорлаш планини бажариб, 14.500 гектар майдонни баҳорги экишга тайёрлаб қўйдилар.

Фарғонанинг дала меҳнаткашлари Тошкент области деҳқонларидан намуна олиб, тупроғи қаттиқ ёки виллтга дучор бўлган участкаларни икки марта ҳайдамоқдалар. Ҳаммаси бўлиб, Фарғона областида ҳозирнинг ўзидаёқ бир юз қирқ уч минг гектар — ўтган мавсумнинг шу давридагига нисбатан анча кўп майдон баҳорга тахт қилиб қўйилди.

☐ ☐

Пахтаорол районининг деҳқонлари шудгорлаш планини адо этиб, 29 минг гектар майдонни ҳайдаб қўйдилар. Ерларни баҳорга тезроқ тайёрлаш мақсадида колхоз ва совхоз далаларида ғўзапоя юладиган конвейер кенг қўлланилди. «Славянский» совхозида бундай машинадан айниқса яхши фойдаланилди. Механизаторлар қисқа вақт ичида 6.200 гектар майдонни ҳайдаб қўйдилар.

Пахтаороллнклар йил охиригача барча шўрхок ерларни ювишни ҳам тугаллашга қарор қилдилар.

МИРЗАЧЎЛ ИНДУСТРИЯСИ ЎСМОҚДА

Янгиердаги босим темир-бетон трубалар заводи дастлабки маҳсулот берди. Завод ҳар йили Мирзачўлдаги совхозлар учун диаметри 1200 миллиметргача бўлган 42 минг метр труба тайёрлаб беради.

Завод навқирон шаҳардаги темир-бетон буюмлар ишлаб чиқарадиган иккинчи корхонадир. Бу ерда яна иккита завод: электр линиялар ва суғориш тарновлари учун тиргаклар тайёрлайдиган заводларнинг пойдеворлари ётқизилди. Бу заводларнинг ҳаммаси ёнма-ён жойлашади ва умумий электр подстанцияси, сув чиқариш минораси, компрессор станцияси ва инерт материаллар омборига эга бўлади.

Ана шу корхоналар қуриб битказилгач, улар йилига юз минг кубометрдан ошириб темир-бетон буюмлар тайёрлаб берадиган бўлади.

КАНОП УРУҒИ ЯНЧИЛМОҚДА

Юқори Чирчиқ районининг деҳқонлари каноп уруғи янчишни тамомладилар. 450 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 6 центнердан ҳосил кўтарилди. Бу эса планда кўзда тутилганидан бир ярим центнер кўпдир. Канопнинг «Кубанский-333» уруғлик нави айниқса мўл ҳосил берди. Свердлов номли колхознинг канопзорларида шу нав уруғидан гектар бошига 8 центнердан, айрим бригадаларда эса 9 центнердан ҳосил олинди.

ТОПШИРИҚ БАЖАРИЛДИ

Ўзбекистон районининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлатга гўшт сотиш план-заказини бажардилар. 1.200 тон[illegible]

ШУДГОРЛАШНИ ТЕЗРОҚ ТАМОМЛАЙЛИК

ХАТЛАРГА ОБЗОР

Хўжалик йилини муваффақиятли якунлаган республикамиз колхоз ва совхозлари азаматлари кузги-қишки тадбирларни ҳам изчиллик билан амалга ошираётирлар. Жуда кўп хўжаликларда кузги шудгорлаш барвақт ва сифатли тугалланди. Ҳайдаш олдидан ерларга минерал ва маҳаллий ўғит солинди.

— Задарё районидаги «Гулбоғ» совхозининг иккинчи бўлими, — деб ёзишади К. Раҳимов ва Б. Маҳмудов ўртоқлар, — хўжаликда биринчи бўлиб шудгорлашни тугаллади. 600 гектар ер 33-35 сантиметр чуқурликда ҳайдаб қўйилди. Янгидан 110 гектар ер ўзлаштирилди. С. Абляматов, Ю. Белов, Қ. Тўраев ўртоқларнинг ҳар бири 140-150 гектардан ер ҳайдашди. Ҳозир ерларга яхоб берилаётир. С. Йигиталиев ва Т. Ҳакимов ўртоқлар эса ўз хатларида Балиқчи районидаги «Коммунист» ва «Ўзбекистон» колхозларида шудгорлаш ниҳоясига етказилаётгани тўғрисида ҳикоя қиладилар. М. Абдуллаев, Х. Пўлатов, Т. Сулаймонов ўртоқлар ҳам Андижон, Наманган районлари хўжаликларида шудгорлаш ҳамда бошқа кузги-қишки тадбирлар қизғин амалга оширилаётганини маълум қилганлар.

Гулистон районидаги «Красная заря» колхози азаматлари йилни яхши кўрсаткичлар билан якунладилар. Бу хўжаликда, — деб ёзади газетхон ўртоқ О. Тоғаев, — келгуси йил мўл ҳосилга пухта замин яратилаётир. Т. Ортиқбоев, А. Жумаев, С. Шамиддинов каби механизаторлар ҳар сменада 7-8 гектардан ер ҳайдашга муваффақ бўлаётирлар. Ўртоқ Т. Маманиёзовнинг ёзишича, «Октябрь» колхозида ҳам бу соҳада ибратли ишлар қилинаётир. Жумладан, хўжаликда ерларнинг шўрини ювиш ҳам қизғин давом эттириляпти. Сирдарё ва Ильич районларидан хат ёзиб юборган Ж. Каттабоев ва Т. Абдуллаев ўртоқлар эса «Малик» ва Герман Титов номли совхозлар азаматларининг кузги-қишки тадбирларни амалга ошириш борасидаги фидокорона меҳнатларини мадҳ этганлар.

Фарғона областининг меҳнатсевар пахтакорлари ҳам келгуси йил мўл ҳосилга ҳар томонлама пухта замин яратаётирлар. Маълум миқдорда минерал ҳамда маҳаллий ўғит сепилган пахта майдонлари чуқур шудгорланаётир. Кўпчилик хўжаликларда иш икки сменада ташкил этилиб, тракторлар тўла қувват билан ишлатилмоқда. Олтиариқ районидаги Ленин номли колхозда шундай қилинаётир.

Ўзаро мусобақалашиб ишлаётган ишчан механизаторлар шудгорлашни барвақт тугалладилар. Р. Охунжонов, Р. Жўраев каби кўпгина тракторчилар мавсум топшириқларини ошириб адо этдилар. «Партия XXII съезди» колхозида ҳам бу соҳада диққатга сазовор ишлар қилинди. Ф. Расулов, Х. Муродов ўртоқлар шу ҳақда ёзиб юборганлар. Киров, Ўзбекистон, Бағдод районлари хўжаликларида шудгорлаш, ерга яхоб бериш каби тадбирлар изчил амалга оширилаётгани тўғрисида А. Тошпўлатов, М. Ўктамов ўртоқлардан хат-хабарлар олинди.

Қарши районидаги «Партия XX съезди» совхози пахтакорлари, — деб ёзади ўртоқ Б. Хоннazаров. Ҳозиргача 700 гектардан зиёдроқ майдонни сифатли шудгор қилиб қўйдилар.

[illegible]

КАСАБА СОЮЗ КОМИТЕТЛАРИНИНГ ПЛЕНУМЛАРИДА

Тошкентда тармоқ касаба союзлари республика комитетларининг пленумлари бўлмоқда.

Қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш ишчилари ва хизматчилари касаба союзи республика комитетининг 21 декабрда бўлиб ўтган пленуми қатнашчилари икки масалани муҳокама қилдилар. Пленумда Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги министрининг биринчи ўринбосари Х. М. Жалилов КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорлари асосида совхоз ишчиларининг меҳнатини ва иш ҳақини ташкил қилишни такомиллаштириш, моддий рағбатлантиришни ошириш чоралари тўғрисида доклад қилди. Ўзбекистон ССР ғалла маҳсулотлари ва аралаш ем саноати министри М. Ю. Қурбоновнинг халқ хўжалигининг ана шу тармоғида ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришнинг 1966 йилги ва янги беш йиллик плани лойиҳаси тўғрисидаги доклади ҳам тингланди ва муҳокама қилинди.

Шу куни медицина ходимлари касаба союзи республика комитетининг пленуми ҳам бўлиб ўтди.

(ЎзТАГ).

ПЕДАГОГИКА ВА ЎРТА ТАЪЛИМ

Умумий таълим мактабларининг ютуқ-камчиликлари, шунингдек унинг истиқболи педагогика фанининг аҳволига боғлиқдир. Шунинг учун ҳам матбуотимиз саҳифаларида бу темага ҳар қачонгидан кўп ўрин берилаётгани табиийдир. Яқинда «Правда» газетасида «Педагогика ва ҳаёт талаби» деган мақола босилди. Мақолада бошқа кўпгина масалалар қаторида шу нарса ҳам таъкидландики, халқ маорифининг эҳтиёжларини етарли даражада эътиборга олмаслик ўрта таълимнинг мазмуни қандай бўлиши кераклиги масаласини аниқ белгилаб олишни анча кечиктирмоқда, мактаблар учун ўқув программалари ва стабель дарсликлар яратишни тўхтатиб турибди. Мақола автори яна шуни қайд қилганки, бундай аҳволнинг юз беришига Педагогика фанлари академияси ва унинг ташкилотлари фаолиятида консерватизм элементларининг борлиги, бу катта илмий даргоҳнинг ҳаётдан ажралиб қолганлиги, фанга халқ маорифи практик ходимлари орасидан янги кучларни жуда суст жалб қилинаётганлиги сабаб бўлмоқда. Биз бу фикрни қўллаб-қувватлаб шунга тааллуқли бўлган баъзи фикрларни билдиришни лозим топдик.

Педагогика билан ҳаёт ўртасидаги узилишнинг сабаби, бизнингча, илмий тадқиқот билан илғор педагогик тажриба ўртасида узилиш юз берганлигидир. Бизда педагог-ўқитувчилар меҳнати билан халқ маорифи ходимлари меҳнати каби ўзига хос меҳнат тақсимоти юзага келиб қолди. Гап шундаки, **илмий тадқиқотлар педагогика илмий текшириш институти педагогика институтлари, педагогика кафедраларининг фаолият доирасига айланиб қолган. Бинобарин, илмий тадқиқотлар тематикаси олимларнинг кабинетларида ишлаб чиқилмоқда, кўпинча, диссертация темаларига айлантирилмоқда.** Илғор тажрибани умумлаштириш билан эса аслида халқ маорифининг практик ходимлари шуғулланмоқдалар, яъни мактабларда предмет комиссиялари раҳбарлари, район ва шаҳар звеносида предмет секцияларининг раҳбарлари, инспекторлар ва методистлар, областлар ва республикаларда эса ўқитувчиларнинг малакасини ошириш институтлари шуғулланмоқда. Шундай қилиб, педагогик олимлар олиб бораётган илмий тадқиқотлар илғор тажрибага асосланмай, практикадан ажралиб қолмоқда. Темаларнинг торлиги ва тўқималилиги ҳам шундан келиб чиқмоқда. Тадқиқот ишлари кўпинча мактабларда эмас, балки таянч мактаблардан иборат тор доирада ўтказилмоқда. Илмий тадқиқот ишлари билан мактабда ишламаган шахслар шуғулланганда аҳвол янада [illegible]

[illegible] ги керак. Бунинг учун таянч мактаблардан воз кечиш мақсадга мувофиқдир. Илмий тадқиқот лабораторияси оммавий умумий таълим мактабларидан иборат бўлиши керак. Тадқиқот ишлари марказини шу оммавий мактабларга кўчириш ва илғор ўқитувчиларни шу катта илмий даргоҳга жалб қилиш ўқитувчилар билан олиб бориладиган методик ишларнинг ҳозирги системасини қайта кўриб чиқиш билан боғлангандир.

Илғор педагогик тажриба кичик бир педагогик коллективнинг мулки бўлиб қолмаслиги керак. Бу илғор тажрибани барча мактабларга кенг ёйиш керак. Мактабда предметлар бўйича методик комиссиялар ўрнига қишлоқ жойларда тўла қонли кустовой предмет комиссияларини тузиш мақсадга мувофиқдир. Бу комиссиялар бир қатор мактаблардаги бир хил ихтисос бўйича ўқитувчиларни ўз ичига олади. Район ва шаҳарларда ҳам шундай қилиш керак. У ёки бошқа фаннинг ўқитилишини текшириш ишларини район, шаҳар халқ маорифи бўлимлари шу предмет комиссиялари орқали амалга оширишлари мумкин. Бу комиссиялар областдаги у ёки бошқа фаннинг ўқитилишида тўпланган илғор тажрибани ўрганади ва умумлаштиради. Бизнинг шароитимизда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси илмий-текшириш институтида, педагогика институтларининг педагогика кафедраларида фаннинг турли [illegible]

Ишни шу йўсинда қайта қуриш муносабати билан илмий даража олиш учун тема танлаш тартибини ҳам ўзгартишга муваффақ бўлинади. Ўқитиладиган фанлар бўйича ёзилган диссертацияларни тегишли предмет комиссияларининг муҳокамасига қўйиш зарур.

Халқ маорифи бўлимлари ҳузуридаги халқ маорифи бўйича Советлар, бизнингча, мазкур райондаги халқ маорифи ишлари соҳасидаги ҳамма ишларни йўналтирувчи чинакам илмий марказга, шу райондаги чинакам илмий марказга айланиши керак. Шундай бўлганда улар мактаб ишларининг ташкилий масалалари билан бир қаторда, предмет комиссиялари ишлари билан ҳам шуғуллана оладилар. Уларнинг составига партия ва совет органлари вакиллари билан бир қаторда энг яхши мактаб директорлари, предмет комиссияларининг раҳбарлари, илмий муассасаларнинг вакиллари, турли фан соҳаларида иш олиб борувчи олимлар киритилиши керак.

Ишнинг асосий қисмини ташкилий-методик ва илмий томонларга кўчириш, кенг жамоатчилик вакилларини жамоатчилик асосида мактаб ишларига жалб қилиш халқ маорифи органлари аппаратининг иш услубига анча ижобий таъсир кўрсатади. Инспекторлар ва методистлар предмет комиссиялари орқали фанларнинг ўқитилишига яхши таъсир кўрсатадилар, илғор тажрибани умумлаштириш ва [illegible]

Г. ПРИВЕС,
педагогика фанлари кандидати.

ФАРҒОНА области. Қува районидаги Максим Горький номли колхоз [illegible] ЎзТАГ фотомухбири ўртоқ Г. Бойко олган бу суратда ер шудгорлаш [illegible] 1.000 гектар майдон [illegible] турибди.

ЧИРЧИҚ. Сиз суратда қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг мастери Л. Сапрыкина (ўнгдан) ва полировкачи Л. Кистенбергни иш устида кўриб турибсиз.

И. Глауберзон фотоси.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

МАТБУОТ КЎРГАЗМАСИ

Самарқанддаги «Шарқ юлдузи» кинотеатрида «СССРда вақтли матбуот» деган мавзуда виставка очилди. Уни «Союзпечат»нинг Москвадаги матбуот тарқатиш бош бошқармаси тайёрлаган. Кўргазмада марказий, республика область газеталари ҳамда журналлар билан танишасиз.

АФРОСИЁБ ОБИДАЛАРИ

Ўзбекистон давлат санъат музейида қадимги бадиий кулолчиликнинг ноёб асарлари виставкаси очилди. Кўргазмага қўйилган экспонатлар санъат музейи, Тарих ва археология институтининг олтин фондидан бўлиб, кенг томошабинлар оммасига биринчи марта кўрсатилмоқда. Музейда X асрда Самарқанд кулоллари тайёрлаган коса, лаган, сувдон, гулдон ва бошқа буюмлар қўйилган. Ҳар бир буюмнинг ўзига хос жозибадор шакли, нақшлари кишини ўзига мафтун этади.

Экспонатдаги нодир буюмларни кўрар экансиз, талантли ижодкорларнинг маҳоратига қойил қоласиз.

Т. АБДУЛЛАЕВ.

ОЗИҚ-ОВҚАТ КОРХОНАСИ

Чилонзорнинг 11-сектори. Ҳозирча чор атроф яланглик. Хўш, келажакда бу ерда нималар қурилади, қандай бинолар қад кўтаради?

— Бу ерда, — деб ҳикоя қилади «Ўзгипротяжпром»нинг бош инженери В. Андреев — озиқ-овқатлар ишлаб чиқарувчи корхоналар комплекси қад кўтаради. Вулка-кондитер комбинати бир кеча-кундузда 65 тонна маҳсулот ишлаб чиқарса, макарон фабрикаси 60 тонна, сут заводи 150 тонна маҳсулот ишлаб чиқаради. Шунингдек, бу ерда сифати тез бузиладиган маҳсулотлар учун ҳажми 2 минг тонналик холодильник ишга туширилади.

Озиқ-овқат корхонаси комплекси лойиҳасини тузишда «Средазгиропищепром», «Ўзгипротяжпром» ҳамда Москвадаги «Гипромолпром» ва саноат бинолари Марказий илмий-текшириш институтлари мутахассислари қатнашган.

Иккинчи ва учинчи қаватларда душ, гардероб сингари маиший хоналар бор. Ҳар бир ишчига кийимларини ечиш учун махсус хоналар бўлади.

М. АҲМЕДОВ.

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

ДАГОМЕЯДА ТЎНТАРИШ

ПАРИЖ, 22 декабрь. (ТАСС). Бугун тонготарда Дагомеяда давлат тўнтариши бўлган. Франс пресс агентлигининг хабарига кўра, армия мамлакатда ҳокимиятни ўз қўлига олган.

ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ХО ШИ МИННИНГ МАКТУБИ

ХАНОЙ. Вьетнам Демократик Республикасининг президенти Хо Ши Мин Жанубий Вьетнам миллий озодлик фронтига асос солинган куннинг беш йиллиги муносабати билан миллий озодлик фронти Марказий Комитети президиумининг раиси Нгуен Хиу Тхога табрик мактуби йўллади.

«Мен, дейилади мактубда, фронт Марказий Комитетининг раиси ва аъзоларига, бизнинг Жанубий Вьетнамдаги барча азиз ватандошларимизга ва курашчиларга қизғин қутловлар йўллашни ва Жанубий Вьетнам армияси билан халқининг қаҳрамонона курашида эришилган ёрқин ғалабалар билан уларни қизғин қутлашни истайман».

Мактубда айтиладики, АҚШ агрессорлари ва уларнинг гумашталари қилаётган ваҳшиёна жиноятлар Жанубий Вьетнам халқини ўзининг ватанпарварлик курашидан воз кечишга мажбур эта олмайди. Ҳозирги вақтда Жанубий Вьетнам территориясининг 10 миллион киши яшайдиган асосий қисми озод этиб бўлинди.

«Шунга аминманки, дейилади Хо Ши Миннинг мактубида, қудратли қуролли кучларга ва сиёсий кучларга, катта тажрибага ва бирдамликнинг буюк миллий блокига таянувчи, социалистик мамлакатлар халқларининг ва бутун дунёдаги, шу жумладан америкаликлар орасидаги прогрессив кучларнинг хайрихоҳлиги ва мададига таянувчи Жанубий Вьетнам миллий озодлик фронтининг доно раҳбарлигида бизнинг Жанубий Вьетнамдаги ватандошларимиз узил-кесил ғалаба қозонишлари шак-шубҳасиздир». (ТАСС).

ҚАРДОШЛАРЧА БИРДАМЛИК

Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши

Жанубий Вьетнамни озод қилиш миллий фронти тузилганлигининг беш йиллиги муносабати билан барча қитъаларда митинг ва намойишлар ўтказилмоқда. Ана шу митинг ва намойишларда прогрессив жамоатчилик озодлик учун курашаётган Вьетнам халқи билан бирдамлик изҳор қилмоқда, Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши норозилик билдирмоқда ва АҚШ интервенциясининг дарҳол тўхтатилишини талаб қилмоқда.

ПОЛЬША жамоатчилиги АҚШнинг Жанубий ва Шимолий Вьетнамга қарши қуролли агрессиясини кескин қораламоқда, Вьетнам халқининг озодлик кураши билан тўла бирдамлик изҳор қилмоқда, деб ёзади «Трибуна люду» газетаси. Жамоатчилигимизнинг ана шундай чиқишлари, деб ёзади сўнгра газета, Жанубий Вьетнамни озод қилиш миллий фронтини қўллаб-қувватлаб, бутун дунёда ўтказилаётган буюк намойишнинг бир қисмидир. Сайгоннинг Америка найзаларига суянувчи сотқин генераллари эмас, балки миллий озодлик фронти Жанубий Вьетнам аҳолисининг ҳақиқий вакили ва унинг орзу-ниятларининг ифодачисидир.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Тинчлик ҳимоячилари Чехословакия комитетининг раиси академик Ян Мукаржовский Вьетнам халқининг кураши билан бирдамлик билдириб, Прагада Жанубий Вьетнамни озод қилиш миллий фронтининг вакили профессор Нгуен Ван Хиеуга тинчлик фондидан 100 минг крон маблағ топширди.

Айни вақтда Нгуен Ван Хиеуга Тинчликни ҳимоя қилиш Чехословакия комитети номига Чехословакия заводлари ва мактаб коллективларидан келган хатлар ва резолюциялар топширилди. Ана шу хатлар ва резолюцияларда Америка агрессиясига қарши норозилик билдирилади.

МАРОКАШ. «Авангард» ҳафталик газетаси Марокаш меҳнат иттифоқининг мамлакат ишчилар синфига қарата ёзган мурожаатномасини эълон қилди. Мурожаатномада Америка империалистларининг Жанубий Вьетнам халқига қарши олиб бораётган агрессив уруши кескин қораланади. Меҳнат иттифоқи Жанубий Вьетнамдаги империалистик агрессияни қоралашга чақиради ва ана шу мамлакат халқининг озодлик учун олиб бораётган адолатли курашини шак-шубҳасиз қўллаб-қувватлаб, бу билан ўзининг бирдам эканлигини таъкидлайди. (ТАСС).

Лаос ватанпарварларининг муваффақиятлари

ХАНОЙ, 21 декабрь. (ТАСС). «Патет—Лао овози» радиостанцияси Нео Лао Хак Сат партияси Марказий Комитети раисининг ўринбосари Ситхон Комтадан берган баёнотни тарқатди. Вьетнам информация агентлиги ана шу баёнотга асосланиб, хабар қиладики, Патет—Лао қуролли кучларининг бўлинмалари иккинчи декабрга қадар Лаос территорияси тепасида Америка ҳарбий ҳаво кучларининг икки юзинчи самолётини уриб туширдилар ва ўтган икки ой мобайнида душманнинг 700 солдатини ўлдирдилар.

Италия пролетар бирлиги социалистик партиясининг съезди

РИМ. Италия Пролетар бирлиги социалистик партиясининг биринчи съезди ёпилди.

Партиянинг сиёсий секретари Веккьетти якунловчи нутқ сўзлаб, партиянинг социализм идеалларига содиқ эканлигини, унинг капитализм ва империализмга қарши курашда актив қатнашишга, Италия ишчилар синфининг тинчлик учун, Италияга Америка капиталининг суқулиб киришига қарши, Италиянинг Атлантика сиёсатидан воз кечиши учун олиб бораётган бирлашган ҳаракатларида актив қатнашишга интилаётганлигини таъкидлади.

Съезд якунловчи резолюцияни маъқуллади ва Марказий Комитетни сайлади.

Италия Пролетар бирлиги социалистик партиясининг биринчи съезди қабул қилган резолюцияда айтиладики, партиянинг сиёсий йўли «Италия Коммунистик партияси билан ва Италия Социалистик партиясининг социал-демократлаштириш йўлини рад этаётган аъзолари билан бирликка эришиш йўлларини рўй-рост ва қардошлик руҳида қидириб топишни» кўзда тутади. (ТАСС).

Эрхарднинг Вашингтондаги музокаралари

ВАШИНГТОН. АҚШ президенти Л. Жонсон билан Германия Федератив Республикасининг канцлери Л. Эрхард ўртасидаги музокаралар бошланди.

НАТОни ядро билан қуроллантириш ва Ғарбий Германия бундесверини Шимолий Атлантика блокининг ядро қуролига шерик қилиш масаласи музокараларда марказий масала бўлиб турибди. (ТАСС).

АМЕРИКА — ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯ АХБОРОТИ

ВАШИНГТОН, 22 декабрь. (ТАСС). АҚШ президенти Л. Жонсон билан Германия Федератив Республикасининг канцлери Л. Эрхард ўртасида олиб борилган музокаралар тамом бўлганидан кейин Америка — Ғарбий Германия қўшма ахбороти эълон қилинган.

«Атлантик иттифоқнинг келажаги музокараларнинг марказий темаси бўлди», дейилади ахборотда. Шу ахборотдан маълум бўлишича, НАТОдаги аҳвол муҳокама қилинаётганида Жонсон билан Эрхард Шимолий Атлантик блоки аъзоларини ядро билан қуроллантириш масаласига асосий эътибор берганлар.

Ахборотда айтиладики, НАТО аъзоси бўлган мамлакатларнинг мудофаа министрлари, «иттифоқнинг ҳозирги вақтдаги ядро сиёсатини яхшилаш» масаласини муҳокама қилишга киришганликларидан ҳар иккала мамлакатнинг ҳукумат бошлиқлари ўзларининг мамнун бўлганликларини билдирадилар.

Жонсон билан Эрхард ўртасида бўлиб ўтган музокараларда, дейилади ахборотда, Германияни бирлаштириш масаласи кенг муҳокама қилинди.

Ғарбий Германия канцлери АҚШ президенти билан олиб борилган музокараларда Қўшма Штатларнинг Вьетнамдаги сиёсатига ўзининг тўла равишда қўшилганлигини изҳор қилди ва Германия Федератив Республикаси Қўшма Штатларга Вьетнамдаги урушда ёрдам кўрсатишга тайёр эканлигини айтди.

Ахборот эълон қилингандан сўнг ўтказилган қисқа матбуот конференциясида Германия Федератив Республикаси ҳукуматининг расмий вакили, Ғарбий Германия ҳозирги вақтда НАТОда ўзига берилган ролдан мамнун эмаслигини айтди. У, Ғарбий Германия ҳукумати Германия Демократик Республикаси ҳукумати билан муносабатларни яхшилаш ниятида эмаслигини ҳам қайд қилиб ўтди.

СУРАТДА: Куба Республикасининг пойтахти — Гавана. Ведадо районида.

Б. Ласкарев фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР...

ГИБРАЛТАР МАЙМУНЛАРИ

Гибралтар қояларида маймунлар яшайди. Бу Европада маймунлар сақланиб қолган ягона жойдир. Гибралтар — Англиянинг энг кичик мустамлакаси, Ўрта Ер денгизига киришни контроль қилиб турадиган муҳим ҳарбий-денгиз базаларидан биридир. Инглизлар қояларда яшовчи маймунларга ғамхўрлик қилиб турадилар. Ҳатто бир вақтлар умум палата аъзоси бўлган бир консерватор мустамлака маъмурияти ҳар бир маймун учун бир кунга 4 цент ажратади, бу пулга маймунлар қандай қилиб тузукроқ яшай олсин деб парламентга савол ҳам юборган.

Ривоятларга қараганда, қоядаги сўнгги маймун ўлгач, инглизлар бу ердан кетишга мажбур бўлар эмишлар. Консерваторлар вакили шу сабабли маймунлар тўғрисида жон куйдираётган бўлса ҳам эҳтимол.

ҚАЙСАРЛИК БАҲОСИ

Етти йил муқаддам австралиялик бир деҳқон ўз участкасини қўшнисининг еридан ажратиб турган марзадаги қарағайни кесиб олади. Қарағайни ўзиники деб ҳисоблаган қўшни деҳқон кечаси қарағайни ўғирлайди. Шу тариқа қарағай жанжали бошланди. Улар бир-бирини судга беришди. Суд салкам етти йил давом этди. Ҳатто иш олий судгача бориб етди. Олий суд эса қарағайни биринчи деҳқонга ҳукм қилди.

Олдин қарағай 450 шиллинг турарди. «Етти йиллик уруш»дан сўнг суд чиқимлари натижасида қарағайнинг нархи 180 минг шиллингга чиқди. Қайсарликнинг баҳоси ана шундай.

«МЎЪЖИЗА»

Теҳронда балиқфуруш Гхаломнинг дўконида «мўъжиза» рўй берди. Бир куни эрталаб дўконга Каспий денгизидан музлатилган балиқ олиб келишди. Яшикларни очишди. Балиқ муздан тушгандан кейин улардан бирига жон кирди. Балиқни сувга қўйиб юборишди. Балиқ бемалол сузиб кетди, харидорлар ҳанг-манг бўлиб қолишди.

ПОДАЧИЛАР БАЙРАМИ

Швейцария, Италия, ГФР ва Австриянинг тоғли районларида қадим замонлардан буён подачиларнинг кузги байрами ўтказиб келинади. Сўнгги вақтда бундай байрамларда сигирни ким тез соғиш, сутнинг ёғини ким тез олиш ва шу каби конкурслар ўтказила бошлади. Яқинда эса соқолдорлар конкурси ўтказилди. Имменштедт шаҳрида (ГФР) ўтказилган байрамга подачилар соқол қўйиб, соқолларига қўнғироқ тақиб келишди. Соқолдорлар орасида 36 яшар молбоқар Фердинанд Мюльэг ғолиб чиқди.

АҚШ авиациясининг ВДРга ҳужумлари

ХАНОЙ, 21 декабрь. (ТАСС). АҚШ 7-флотининг Жанубий Вьетнамдаги ва Таиланддаги авианосецларига жойлашган Америка самолётлари 19 декабрда Вьетнам Демократик Республикасидаги Баккан, Иенбай ва Тханьхоа вилоятларидаги аҳоли яшайдиган районлар ва саноат иншоотларини, шунингдек Виньлинь районини кўп марталаб ваҳшийларча бомбардимон қилдилар ва ўққа тутдилар. Шу куни АҚШ авиацияси Хайфон шаҳри яқинидаги аҳоли яшайдиган маҳаллаларга ҳужум қилди.

ДОТ ОЛДИДАГИ УЧРАШУВ

ФАН ТУ,
Жанубий Вьетнам ёзувчиси

Эрталаб соат тўрт. Душманнинг сўнгги мустаҳкамланган пунктидан пулемёт ҳар томонга қўрғошин сочиб тез-тез тириллаб турибди. Ўқлар чақмоқ каби ёруғ из қолдириб ҳужумга кўтарилган группаларимиз устидан визиллаб ўтади. Ўқ отилганда, унинг ёруғида жангчиларимизнинг думалоқ каскаси бир дақиқа кўзга ташланади-да, яна зулмат қўйнида ғойиб бўлади. Снаряд ва мина парчалари ерни тирнайди, уйларнинг оқланган деворларини уқалаб туширади.

Қоронғиликдан:

— Гранаталар тез тайёрлансин! — деган овоз эшитилди.

— Ўртоқ командир, пулемётимиз сафдан чиқди!

— Жангчи Кам! Жангчи Кам қаерда?

Кам карабинни бағрига маҳкам босиб ўрнидан турди, сал энгашиб группа командирининг олдига югурди. Яна пулемёт тилга кирди. Кимдир Каминг елкасидан босиб, ерга итарди.

— Бу қандай эҳтиётсизлик! Нима, эмаклашни билмайсанми?

— Хаёлимга келмабди, — деб жавоб берди Кам қизариб.

— Эсингдан чиқмасин, энди бундай қила кўрма! Қулоқ сол. Мина портлаши биланоқ атакага кўтариласан. Тушундингми?

— Тушундим, ўртоқ командир.

Кам оғир-оғир нафас олиб карабинни қайта ўқлади, стволига тупроқ тушиб қолмадимикан деб текшириб кўрди, уйнинг бурчак томонига бориб, отиш учун қулай жой қидира бошлади.

Кам Озодлик армияси сафига кириш учун қўғирчоқ ҳукумат қўшинлари оккупация қилган зонадан келганига атиги икки ой бўлди. У дастлабки жангдаёқ душманнинг мустаҳкамланган пунктига ҳужум қилишда қатнашишни хаёлига ҳам келтирмаган эди. Жанг бошланишидан олдин тиканли сим ёнида ўзи учун жой танлагач, шундай ҳаяжонландики, буни командир ҳам сезди. У янги жангчининг олдига келиб, елкасига қўлини қўйди:

— Қўрқма, ўғлим, дадил бўл, — деди у.

Ростини айтганда, Кам ўлимдан қўрқмайди. Лекин жангда биринчи марта қатнашаётганлиги учун асабийлашаётган эди.

...Бирдан ер ларзага келди, қум ва тошлар осмонга кўтарилди. Даҳшатли портлаш Каминг қулоғини батанг қилди. Командирнинг «атакага!» деган овози узоқ-узоқлардан эшитилгандай бўлди.

Кам карабинни маҳкам ушлаганича сакраб ўрнидан турди ва ҳали ҳам чўкиб улгурмаган чанг тўзони томонга ташланди. Қулоғи гўё ичига юзлаб асал ари кириб олгандай ғувулларди.

Атака муваффақиятли тугади. Душман доти олдида бир неча киши қўлларини юқорига кўтариб турарди. Кам ўзини боса олмай сўкинди. Сўнгра у дотнинг ичига қараётган командирнинг:

— Болалар, бу ёққа келинглар! Бу ерда америкалик ва офицер ўлиб ётибди, — деб бақирганини эшитди.

Тўрт жангчи янкининг жасадини судраб чиқди. Кам ним қоронғуда белигача яланғоч мурдани кўрди. Американинг устидаги ягона кийими — мош ранг шимида олтита чўнтаги бор эди.

Кам дотнинг ичига кириб у ёқ-бу ёққа қаради. Бурчакда ётган ботинкани олиб кийиб, юриб кўрди. Каттароқ экан. Ботинкани ечиб, бурчакка тепиб юборди.

Дот эшиги олдида командир пайдо бўлди. У Каминг қилаётган ишларини кузатиб туриб, жангчига жаҳл билан қаради:

— Кам, тентаклик қилма! Ҳарбий қонунларимиз доим ёдингда бўлсин, — сўнгра сал бўшашиб қўшимча қилди, — яхшиси автоматни ол. Наригисини, Гарант маркали автомат билан ўқдонни ол. Хўш, мамнун бўлдингми, биродар?

Америка автомати, жуда қулай ўқдон ватанпарвар жангчига энг зарур бўладиган нарсалар шу. У дотдан чиқиб ўлжа олинган ўқдонни белига боғлаётганда орқадан кимнингдир секин айтган гапларини эшитиб қолди:

— Ту, акажон!

Каминг бақириб юборишига сал қолди. Ким уни шундай деб чақиряпти. Ахир Камни фақат ўз оиласида — укалари, онаси, отасигина Ту деб чақиришарди. Овози ҳам таниш кўринади, ким бўлди экан-а? У диққат билан атрофга қаради. Ҳеч ким йўқ. Фақат отряд жангчилари ўз оғир ишлари билан овора бўлиб, қаёққадир шошилишмоқда. Кам сал нарироққа бориб ўқдонни қўлига олган эдики, яна ўша овоз уни чақирди:

— Ту, акажон, менман. Мен бу ердаман, бу ерда!

Кам автомашина остидан келаётган овозни эшитди. Сўнгра қонга беланган бош кўринди. Кам дарҳол карабинни ўқлаб автомобиль остидан чиқиб келаётган кишига тўғрилади.

— Қўлингни кўтар! Тез бўл!

— Хўп-хўп! Таслим бўламан! Таслим бўламан, ака!

— «Ака» эмиш! Ким сени аканг? Жазоловчилар орасида менинг қариндошларим йўқ.

— Раҳминг келсин, отма, Бу мен. Сууман.

— Суу...

Ҳа, ҳозир олдида қўлини кўтариб турган, бурнидан қон оқаётган, қўғирчоқ армия формасидаги солдат чиндан ҳам Каминг укаси Суу эди. Улар бир-бирларига икки томчи сув каби ўхшаб кетишарди. Уларни доимо адаштириб юришарди. Танишларгина эмас, ҳатто ота-оналари ҳам баъзан ажрата олмай қолишарди.

Сайгон армиясининг оддий аскари Суу ҳам ҳайрон бўлганидан кўзларини катта очиб, акасига қараб турарди. Кам қора шим ва куртка кийган, курткасининг елкаси йиртилиб кетибди. Белида ўлжага олинган Америка ўқдони ва қўлида янги Гарант автомати.

Кам асирнинг кўкрагига автоматни тўғрилаганча ҳаяжондан тутилиб-тутилиб сўради:

— Ярадор бўлдингми?

— Йўқ. Лекин кўкрагим оғрияпти.

— Ўтир. Тўхта, аввал қўлингни боғлаб қўяй.

Суу дарахт ёнига ўтирди. Қўли билан бурнидан оқаётган қонни артди. Сўнгра нималарнидир шивирлади-да, йиғлаб юборди.

— Қани, жим бўл. Уялмайсанми? Нега шу вақтгача биз томонга ўтмадинг.

— Чунки... Чунки жуда қоронғу эди. Мен... Мен қўрқдим, отиб қўясизлар деб қўрқдим.

— Бурнингни тортаверма! Ҳу нариги томонга, асирлар олдига жўна. Ўша ўрда қўлингни ечиб қўйишади. Биз сендақаларни қамоққа олмаймиз. Ҳотиржам бўл. Айтмоқчи отам, ойим тинчми?

— Ҳали эшитганинг йўқми? Уйимизни ўз қўллари билан бузишга уларни мажбур қилишди, кейин «стратегия қишлоғига» ҳайдаб кетишди.

— Хўп майли, қани юр-чи.

Ҳозир бу ҳақда гаплашиб ўтирадиган вақт эмас, деб ўйлади Кам, Суу — ҳарбий асир. У билан гаплашиш ўринли бўлмайди, лекин... Ахир у ўзининг укаси-ку. Кам укасининг яхши хислатларини биларди...

Кам ўқ солинган яшикларни ташишда, милтиқларни тахлашда ўртоқларига ёрдам берар экан, Суунинг тақдири ҳақида ўйларди...

(АПН).

(Давоми бор).

РАДИО

23 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03, 8.15, 13.30, 18.00, 19.00, 19.10, 19.50, 23.00 — Сўнгги ахборотлар.

6.15 — Концерт, 6.45 — Гимнастика, 7.35 — Эшиттиришлар программаси, 8.25 — Ўзбек халқ куйлари.

9.15 — «Совет Ўзбекистони», 9.23 — «Правда Востока», 9.53 — «Ленин байроғи», 16.00 — «Правда» газеталарининг обзори.

9.30 — М. Бурҳонов романслари, 9.45 — Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. «Доно устоз» (тож.), 10.10 — Концерт (рус.), 10.30 — Қўшиқлар ва рақс куйлари. 11.25 — Концерт, 13.00 — Чорвадорлар учун, 13.40 — Опереттalardан ария ва дуэтлар, 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун, 16.15 — Композитор ва дирижёр Мардон Насимов, 18.10 — Ўзбек кинофильмларидан куйлар, 18.30 — Чолғу куйлари, 19.20 — Татар куйлари, 20.00 — «Ташаббус, изланиш, масъулият ҳисси» (рус.), 20.10 — Озод Африка қўшиқлари, 20.45 — Пропагандистлар, 21.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт, 22.00 — Қардош социалистик мамлакатларда, 22.10 — Концерт, 22.40 — Асқад Мухтор. «Давр менинг тақдиримда» (рус.), 23.10 — Эртаги кун эшиттиришлари, 23.20 — Лирика кечаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

23 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Олмаота телестудияси эшиттиришлари.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ ТЕЛЕСТУДИЯСИ ЭШИТТИРИШЛАРИ

Рус тилида: 18.00 — **Тошкент янгиликлари,** 18.15 — Мактаб ўқувчилари учун. **Сибирь конларида** (Декабристлар қўзғолонининг 140 йиллиги олдидан), 18.55 — **Экспресс Чоп-Москва** (теленовелла), 19.20 — **Дада сотиб олдим** (бадиий фильм).

20.40 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.45 — **Тошкент янгиликлари,** 20.55 — **Қардош республикалар ижрочилари концерти,** 21.30 — **Оқ карвон** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/XII да **Коппелия,** 24/XII да **Подшо қайлиғи.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/XII да **Сарвқомат дилбарим,** 24/XII да **Биринчи муҳаббат.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/XII да **Нурхон.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Юность» цирк коллективининг гастроли.**

КИНО

Итальянча никоҳ — «МИР», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «ИСКРА» (кундуз соат 5 дан), «ЮЛДУЗ» (кеч 7 ва 9 да).

Бир қотилликнинг тафсилоти — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ИСКРА» (кундуз соат 5 гача), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз 5 дан), «МОСКВА» (кеч 6 ва 8 да), «ЧАЙКА» (эрталаб 11.45 минут ва кеч 10 да).

Ивайло — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 12.2 ва 4 да).

Алдаркўса — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ганга ва Жамна — НАВОИЙ номли (кундуз соат 3 ва кеч 7-40 минутда ўзбек тилида), «МОСКВА» (кеч 9-40 минутда).

Гўзал ҳаёт — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Вильгельм Телль — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 5 гача), «ДРУЖБА» (кундуз 3,5 ва кеч 9 да).

Поезддаги кишилар — «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва кеч 7 да).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Ҳусниддин Шарипов асари

ОТА ЎҒЛИ

2 парда, 6 кўринишли музикали лирик драма.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Ф. Содиқов** ва **Б. Гиенко** музикаси.

Постановкачи режиссёр — **Абдурашид Раҳимов,** рассом — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Г. А. Визель,** дирижёр — **Қувонч Усмонов,** балетмейстер — **Омон Назруллаев,** хормейстер — **Б. Умиджонов,** концертмейстерлар — **М. Фурман** ва **А. Малина,** режиссёр ассистенти — **Раиса Муҳиддинова.**

Эълонларни кузатиб боринг!

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Қашқадарё, Сурхондарё, Бухоро ва Самарқанд областларида ёғингарчилик бўлмаслиги кутилади. Шимоли Шарқдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат кундузи 0-5 даража атрофида бўлади. Жанубда иссиқ 7 даражагача етади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради. Лекин ёғингарчилик бўлмайди. Шарқдан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсиб туради. Ҳарорат 1-3 даража ўртасида бўлади.

Редактор ўринбосари
Ҳ. НУРУЛЛАЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 27221. Марксча-ленинча назарияни пропаганда қилиш ва халқаро ҳаёт — 31226. Коммунистик тарбия — 31455. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалиги — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

№ 299. ИНДЕКС 64543. Р. 01445.